

Het album amicorum van Albertine van Os

1875 - 1881

M.L. Hansen (ed.)

Transcriptie
Epe 2012

Vooraf

Een album amicorum was de voorloper van het poëzie-album, een verzameling van teksten en gedichten al of niet met illustraties, ter herinnering aan de inschrijvers. De vroegst bekende alba amicorum zijn aangelegd door studenten van de protestantse universiteit te Wittenberg. De alba amicorum, letterlijk vertaald 'lijst van vrienden' werden door mannen aan hun vrienden en bekenden voorgelegd. In de negentiende eeuw werden de alba voornamelijk door vrouwen in ere gehouden om in de twintigste eeuw voorgezet te worden door meisjes.¹

In het album amicorum van Albertine van Os – een boekje met een harde kaft en goud op snee - zijn 55 bijdragen opgenomen. In het album liggen ook twee losliggende papiertjes met humoristische teksten zonder ondertiteling. Diverse bijdragen zijn kopieën uit het werk van bekende dichters.

Albertine was een leerlinge van de Normaalschool te Zetten maar is verder niet getraceerd.

Op de eerste pagina staat in potlood geschreven:

Albertine v. Os. vroeger op 't "Relaar"² geweest.

Het Relaar was een havezate in Overijssel die rond 1880 eigendom was van Gabriël Gaspert Gerard de Vidal de St. Germain (1808-1887). Hij was de weduwnaar van Rudolphine Christine Antoinette van Rechteren-Appeltern (1814-1856) en had acht kinderen.

Het album wordt bewaard in het Historisch Centrum Overijssel te Zwolle, in het familiearchief De Vidal de Saint Germain, inventarisnummer 135.

De bijdragen zijn van:

	pagina
1 Mevrouw JL, 't Relaar 29 oktober 1880	4
2 J.J. van Oosterzee, oktober 1881	6
3 Ida, Tiel 7 november 1875	10
4 Clara	14
5 Ditje, Tiel 31 augustus 1876	16
6 J. de Boer, Nijmegen 23 mei 1875	18
7 Cate van Os, Tiel 28 december 1880	20
8 C. Sterk, Nijmegen 18 juni 1875	22
9 N.N.	24
10 Constance van Bortel, Tiel 16 december 1875	25
11 NN., 15 juni 1880	26
12 J. van Pienbroek, Daamslag 6 juli 1876	30
13 Henriette Schaden, Tiel oktober 1876	32
14 Marie Toornbergen, Zetten 8 juli 1877	34
15 Dirk, Tiel 29 december	36

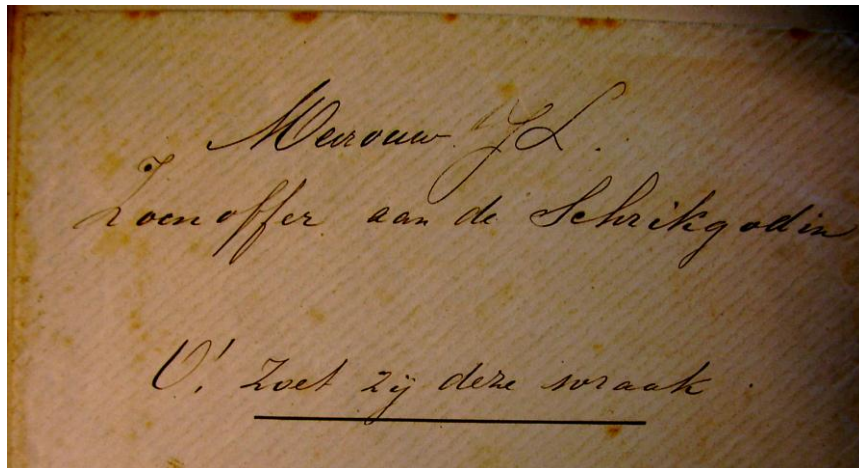
¹ K. Thomassen (eindred.), *Alba Amicorum. Vijf eeuwen vriendschap op papier gezet: het album amicorum en het poëziealbum in de Nederlanden*, Maarssen/'s Gravenhage 1990.

² De naam van het huis wordt geschreven als Relaar of Relaar. Relear is een verschrijving.

16	Helena van Delft, Zetten 11 februari 1877	38
17	Sophiê Perk, Zetten 11 februari 1877	42
18	Marie Spruijt, Normaalschool 24 juni 1877	44
19	N.N., 15 juni 1880	50
20	N.N.	54
21	Betsy, Zetten 30 september 1877	56
22	J.J. Weyland, Normaalschool 19 december 1877	58
23	Annette Broekhuijsen	60
24	Nathalie Buning	64
25	Anne Stephan, Zetten Normaalschool 11 maart 1877	68
26	Marie Snijders, Normaalschool 11 maart 1877	70
27	Johanna Gelderman	72
28	Trui Gelderblom, Normaalschool 17 juni 1877	76
29	Johanna Verhagen, Setten 24 juni 1877	78
30	Jeanne Hugenholtz, Normaalschool 24 juni 1877	80
31	Geertje van de Wal, Normaalschool 11 november 1877	82
32	Elise Neuman, Normaalschool 4 oktober 1877	84
33	Cato Baghofner, Hemmen 18 november 1877	86
34	Sophie Dorenbosch, Hemmen 10 juni 1877	88
35	Aleida Wentholt, Zetten 18 november 1877	90
36	Jacqueline Bachofner, Hemmen 18 november 1877	92
37	Seni Talaa	94
38	Anna Schot	96
39	Dina Zweegman, Zetten 4 november 1877	100
40	Anna Schot, Normaalschool 16 december 1877	104
41	Jacoba de Groot, Normaalschool 25 november 1877	106
42	A.E. Quack, Zetten 25 november 1877	108
43	D.G. Veenendaal, Zetten 2 december 1877	110
44	G.C. Krook, Normaalschool 8 december 1877	114
45	Caroline Schot, Normaalschool 9 december 1877	118
46	Suze E. Colder, Zetten 9 december 1877	122
47	Enig. Voulaire, Zetten 16 december	124
48	N.N.	128
49	Bertha Tilanus, Tiel 17 augustus 1880	134
50	Harry I. Ringlever, Rotterdam 19 juli 1881	138
51	Marie Ringlever, Rotterdam 10 juli 1881	142
52	M.R.A. Tilanus, Tiel 10 september 1881	144
53	Bets Ringlever, Rotterdam 24 oktober 1882	148
54	Jentiene van de Boom-Schuürman, Rotterdam 20 oktober 1882	152
55	N.N.	156
56	B. Brouwer, Ede 1 maart 1868	158
57	N.N.	159
58	N.N.	160

Het album amicorum van Albertine van Os

1 Bijdrage van mevrouw J.L., 't Relae 29 oktober 1880

Mevrouw J.L.
Zoenoffer aan de Schikgodin
O! Zoet zij deze wraak

Aan U dit schetsje, moog het blijven,
lang noch kan 't zijn na dezen stond,
behoudens andere tijdverdrijven
een beeld van 't geen gij hier eens vond. -
recht vrolijk moge het U dan maken
terwijl gij peinzend eens gedenkt,
in stilte de geringe zaken
naar hartelust U hier geschenkt.
En kan uw hart dan wellust vinden,
Voor dat leven in gedachten,
ach gedenk dan ook Uw vrienden!
niets zal meer hun lot verzachten. -
Ook bij 's werelds tegenspoen
schenke U God, dit veel te doen. -

't Reelaer 29 October 1880.

Aan U dit schetsje, moag het blijven,
 Lang noch kan 't zijn na deren stond,
 Behoudens andere tijdverdrigen
 En beeld van 't geen gij hier ons vond.
 Techt vrolijk moge het U dan maken
 Terwijl gij peinsend ons gedenkt,
 In stille de geringe zaken
 Naar hartelust U hier geschiedt.
 En kan uw hart dan wellust vinden,
 Voor dat leven in gedachten,
 Ach gedenk dan ook Uw vrienden!
 Niets zal meer hun lot verachten.
 Ook bij 's werelds tegenspoen
 Schenke U God, dit veel te doen. —

't Relae 29 October 1880.

Aantekeningen:

Het gedicht is een acrostichon waarmee de naam ALBERTINE VAN OS wordt gevormd.

De aquarel van het huis 't Relae is door een vastgeplakt envelopje beschermd.

2 Bijdrage van J.J. van Oosterzee, oktober 1881

De dood heeft mij een brief geschreven.
 Ik las hem op het dorrend Blad,
 Dat, door den stormwind voortgedreven,
 Op 't vensterglas heeft post gevat.
 Dús las ik: "Wand'laar, rep uw schreden!
 Uw avond komt, uw nacht daalt zeer.
 Doe wat gij nog kunt doen op heden,
 Want morgen daagt er dra niet meer.
 Torsch willig, wat gij nog moet dragen!
 Haast valt het kruis uw schouders af.
 En wacht van't eeuwig Welbehagen.
 Uw kroon aan d'andre zij van't graf!"

En k'schreef terug: "Dank, schrikbre Koning,
 Dat gij uw moeden onderdaan
 Bij 'S naadren aan zijn laatsten woning
 Een kalmen blik Vooruit doet slaan.
 Ik hoor het ruischen van uw voeten,
 Maar k'sidder voor uw aanblik niet.
 k'Mag als Bevrijder u begroeten,
 Die mij voor onrust Ruste biedt.

Di aard heeft mij een brief geschreven.
 Hlas hem op het doornig Blad,
 Dat, door den stormwind voortgevoerd,
 Op 't vensterglas heeft post gevat.
 Die las ik: „Wand'laer, rep u schieda!
 Uw avond komt, uw nacht komt niet meer.
 Doe wat gij nog kunt doen op leden,
 Want morgen daagt u da niet meer.
 Soek welic, wat gij nog moet draga!
 Haast valt het kruis uw schouder af.
 En wacht van leening Welbeklagen.
 Uw kroon aan d'andere zij van 't graf!“

La'schreef terug: „Dank, schrikke Worling!
 Dat gij nu mocht ondergaan
 Bij 'n aadje aan zij laatste woning
 Een kalme plek voortuit doet staan.
 Of hoor het zuchten van uw vaten,
 Waar k'indere von uw aanblik niet.
 K'heg als Beniger u gegroeten,
 Die mij van onrust heeft bidden.

Breek vrij dit hart, verdoof mijn zinnen,
Ja, blusch mijn laatsten Levensstraal!
Verwonnen zal ik overwinnen, 1)
En - Dood, waar blijft úw zegepraal?

Oct: 1881.

J.J. van Oosterzee.

(1 "Victus Vincam."
"Zijn lijfspreuk."

"Te Wiesbaden overleden!
Hij ging op reis. Waarheen? Wij dachten dat wij 't wisten,
Maar wisten 't waarlijk niet.
Op eenen aanblik hoe schroomlijk we ons vergisten,
Toen hij zijn reisgenoot verlegen achterliet.

Wat was't? Zijn Beste Vriend zijn Heiland was gekomen.
En, ziende 't reiskleed dat hij droeg,
Had Hij hen eensklaps meêgenomen.
Naar't Beter Vaderland, daar lang zijn hart voor sloeg.

Nu zien we elkander aan met stil ontroeren;
Daar niemand keurt het af, al doet het pijn;
Want op zijn beurt wenscht *elk* te zijn.
In't goeden land, waar hij zich heenliet voeren!
Dr N. Beets.

Aantekening:

Nicolaas Beets (1814-1903) schreef lieve versjes onder andere in de bundel *Gedichten* van 1838. Zijn bekendste werk is *Camera Obscura*.

Break wij dit hart, verdoef mijn pijn,
 Ja, break mijn laatste levensdriest!
 Verwonnen zal ik overwinnen,
 In Dood, waar blijf ik zegenast?
 Oct. 1801.

J. J. van Rossum.

(1. "Victor Victor."
 "Lij. lijfbreak."

"Te Wierbaden overleden. Twisten,
 Hij ging op reis. Waarheen? Wi dachten dat hij
 Naar Wisk. I was niet.
 Op eenmaal bleek hoe schroomlijk we ons vergisten,
 Toen hij zijn reischoot verlegen achterliet.
 Wat was? Zijn Dier. Zijn Dier. Zijn Dier. Zijn Dier.
 In, Lende I reisde naar hij dreef,
 Glad te zien ontblijfs niet te nemen.
 Naar? Beter Vandaag, daar lag zijn hart over
 Dood.
 Nu zien we elkander aan met stil ontbreken;
 Maar niemand kust het af, al doet het pijn;
 Want op zijn beurt wenscht elk te zijn.
 In 't open land, waar hij zich herlost voelde.
 De D. Deek.

3 Bijdrage van Ida, Tiel 7 november 1875

Jonge Roeping.

Niet te droomen, niet te zuchten,
Niet te klagen naar ik meen
Niet te schuiven noch te vluchten,
’s Levens reine lieflykheen.

Maar te midden van den zegen
Die u toestroomt van uw God
Bloemen strooiende op uw wegen
Liefde wevende in uw lot.

Maar met vrome, vroolyke oogen,
Frisch en jeugdig en gezond
Dankende op te zien ten Hoogen
En vertrouwende in het rond.

Maar ootmoedig en bescheiden
En beminlyk en bemind
Vrede en vreugde te verspreiden
Als eens ryken vaders kind!

Jonge Roeping.

Niet te droomen, niet te wachten,
 Niet te klagen naar ik meen
 Niet te schuven noch te vluchten,
 Levens reine lieflykheid.

Maar te midden van den regen
 Die u toestroomt van uw God
 Bloemen strooiende op uw wegen
 Liefde woende in uw lot.

Maar met vrome, vroelyke oogen,
 Frisch en frondig en gezond
 Dankende op te zien hen ^a Hoogen
 In verkouwende en het rond.

Maar ootmoedig en bescheiden
 En barmhertig en bemind
^a Vrede en vrede te verspreiden
 Als eens ryken vaders kind!

Dat is leven God ter eere,
Naar de roeping uwer jeugd,
Naar de trouwe liefdeleere,
Die verzoent, vertroost, verheugd.

Want de kindren Gods zyn blyde,
Blyde ook onder stryd of plicht;
't Leven heeft zyn donkre zyde,
Maar hun ziele heeft het licht.

't Heeft wat bloeit in de aardsche dreven,
Maar voor 't hart in God gerust,
Uit den grond van 't hooger leven
Bloeit steeds frissche levenslust.

Uwe U hart. liefh.

Tiel 7 Nov: 75.

Ida.

Dat is loen lod ter eere,
 Maar de roeping meer jeugd,
 Maar de trouwe liefdeleere,
 Die verzoent, verhoost, verheugt.

Grant de kinderen Gods zyn blyde,
 Blyde ook onder shyd of plicht;
 I Leven heeft zyn donkere zyde
 Maar hun ziele heeft het licht.

I Raft wat bloeit in de aardse dreef,
 Maar voor I hart in God gerust,
 Uit den grond van I heger leen
 Bloeit steeds frische leenlust.

Het y. Ker. 75. Wee le hart. lief.
De.

4 Bijdrage van Clara

Wensch naar liefde.
A. Des Amorie van der Hoeven.

Ach, dat ik liefde heel mijn leven,
Ik ware een ander mensch!
Veel liefde heeft mij God gegeven.
Maar minder dan ik wensch.

Och dat ik liefde heel mijn leven,
Ik bleef van lijden vrij!
Een hart vol liefde is mij gegeven,
Maar niet genoeg voor mij.

Ach dat ik liefde heel mijn leven,
Ik werd van zonde rein.
Een schat van liefde is mij gegeven
Maar toch voor mij te klein.

Ach waar de liefde zelv' mijn leven,
Dan waar de wereld mijn!
Mocht wat in mij niet lief heeft sneeven
Ik lauter liefde zijn.

Uwe U hartelijk liefhebbende
Clara.

Aantekeningen:

Abraham des Amorie van der Hoeven jr. (1821-1848) schreef poëzie, proza en leeredenen. In 1843 werd hij te Leiden doctor in de letteren en in de godgeleerdheid.

Met ingeplakte plaat.

Wensch naar liefde
 A. Des Amoré van der Heeren.

Ach, dat ik liefde heel mijn leven,
 Ik ware een ander-mensch!
 Veel liefde heeft mij God gegeven.
 Maar minder dan ik wensch.

Och dat ik liefde heel mijn leven,
 Ik bleef van tijden vrij!
 Een hart vol liefde is mij gegeven,
 Maar niet genoeg voor mij.

Ach dat ik liefde heel mijn leven,
 Ik werd van zonde rein.
 Een schat van liefde is mij gegeven
 Maar toch voor mij te klein.

Ach waar de liefde zit mijn leven,
 Dan waar de wereld mijn!
 Nocht wat in mij niet heft heeft men
 Ik lanker liefde zijn.

Uw W. hartelyk liefhebber
 Clara.

5 Bijdrage van Ditje, Tiel 31 augustus 1876

Wenschen.

Die Niets heeft, dingt naar iets met wenschen en gebeden;
 Die iets heeft, haakt naar Meer, naar Veel, die Meerder heeft,
 Die Veel heeft, is nog 't minst tevreden,
 Maar had graag Alles wat de wijde wereld heeft.
 Zoo blijft een rustloos mensdrom jagen
 En troost zich zorgen en gezwoeg,
 In plaats van naar 't geluk te vragen,
 Dat in dat woordje schuilt: *Genoeg*.
 Uwe U liefh:
 N. Beets. Ditje.
 Tiel 31 Augustus 1876

Aantekening:

Nicolaas Beets (1814-1903) schreef lieve versjes onder andere in de bundel *Gedichten* van 1838. Zijn bekendste werk is *Camera Obscura*.

Yff
Henschen.

Die Kuis heeft, dingt naar Gels met wenschen
 Die Gels heeft, haakt naar Meer; naar Gels,
 Die Gels heeft, is nog 't minst tevreden,
 Maar had graag Alles wat de wijde wereld
 heft.
 Hoe blijft een rustloos menschen jagen
 En hoort zich zorgen en gewoeg,
 In plaats van naar 't geluk te vragen,
 Dat in dat woedje schuilt: Genoeg.

J. B. B.

Uwe W. liefste.

Ditje.

Tiel, 31 Augustus 1846

6 Bijdrage van J. de Boer, Nijmegen 23 mei 1875

Ne m'oubliez pas.

Là-bas sur la rive,
Parmi le gazon,
Une herbe craintive,
Fleurit quand arrive,
La tiède saison.

Son doux nom rappelle,
Les vieux souvenirs;
Messager fidèle,
Son doux nom révèle
Mes plus chers désirs.

Et si dans l'absence,
Un jour je souffrais
De votre silence,
Avec confiance
Je vous l'enverrais.

Et la fleur discrète,
Vous dirait tout bas,
Au sein d'une fête,
Ou dans la retraite:
"Ne m'oubliez pas."

Votre affectionnée amie

Nimègue, le 23 Mai '75. J. De Boer

« Ne m'oubliez pas. »

*Là-bas sur la rive,
Parmi le gazon,
Une herbe craintive,
Fleurit quand arrive,
La tiède saison.*

*Son doux nom rappelle,
Les vieux souvenirs;
Messager fidèle,
Son doux nom révèle
Vos plus chers desirs.*

*Et si dans l'absence,
Un jour je souffrais
De votre silence,
Avec confiance
Je vous l'indiquerais.*

*Et la fleur discrète,
Vous dirait tout bas,
Au sein d'une fête,
En dans la retraite:
« Ne m'oubliez pas. »*

*Votre affectionnée amie
Minique, née Staijer* *J. De Boer*

7 Bijdrage van Cate van Os, Tiel 28 december 1880

Vergeet-mij-niet!

Strooi op uw pad de schoonste bloemen

De schoonste die uw slechts ziet.

Maar strooi ook onder al die bloemen

Voor mij slechts één.

Vergeet - mij - niet !

Ter gedachtenis aan:

Uw U liefhebbend zusje Cate.

Tiel 28 December 1880.

Vergut-mij-niet!

Strooi op uw pad de schoonste bloemen
 De schoonste die uw oog slechts ziet.
 Maar strooi ook onder al die bloemen
 Voor mij slechts één.

Vergut-mij-niet!
 "~~~~~"

Ter gedachtenis aan:

Uw liefhebbend zusje Cate.

Tiel 20 December 1880.

8 Bijdrage van C. Sterk, Nijmegen 18 juni 1875

Dat elke voetstap die gij zet,
Een tred op rozen zij,
En als gij deze versjes leest,
Denk dan ook eens aan mij.

Nijmegen *18 Juni* 1875.

Ter gedachtenis aan
Uwe U liefhebbende
C. Sterk.

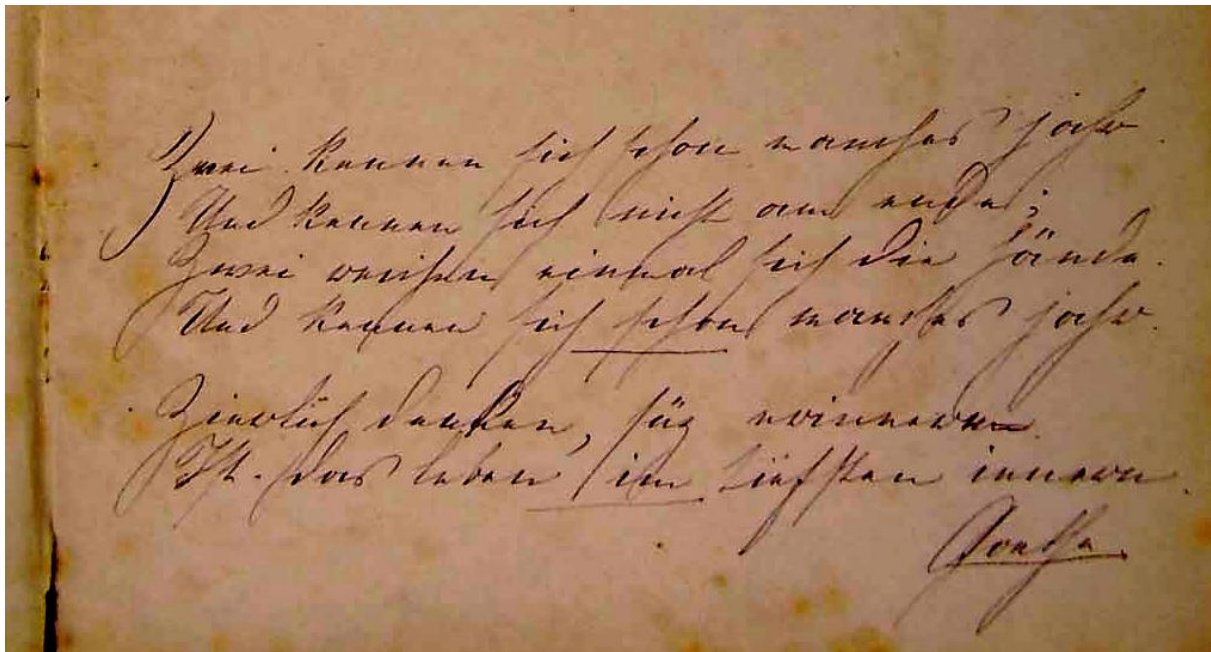
Dat elke voetstap die gij aet,
Een tred op rozen zij,
En als gij deze versjes leest,
Denk dan ook eens aan mij.

Nijmegen 18 Juni 1845. Ter gedachtenis aan
Uwe V. liefhebber
C. Sterk.

9 Bijdrage van N.N.

Zwei kennen sich schon namlos jahr
 Und kennen sich nicht am ende;
 Zwei reichen einmal sich die hände.
 Und kennen sich schon manches jahr

Zierlich danken, süz erinnere
 Ist das leben im tiefsten innere.
Goethe

Aantekening:

Johann Wolfgang Goethe (1749-1832). Een van de allergrootste schrijvers van de Duitse literatuur.

10 Bijdrage van Constance van Bortel, Tiel 16 december 1875

Souvenir
de
Constance van Bortel.

Tiel 18 ¹⁶/₁₂ 75.

Aantekening:
Tekening zonder gedicht.

11 Bijdrage van N.N., 15 juni 1880*De Heere onze Gerechtigheid*

Eens was ik een vreemdling voor God en mijn hart.
Ik kende geen schuld en gevoelde geen smart.
Ik vroeg niet: "Mijn ziele, doorziet gij uw lot?
"Hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God?"

Al sprak daar een stem uit de Heilige Blaân
Van 't Lam, met de zonden der waereld belaân,
Ik zocht bij den Kruispaal geen veilige wijk:
k'Stond blind, en van verre, in mij zelven zoo rijk!

Ik deed als Jerusalems Dochters weleer:
Ik weende om de pijn van mijn lyden den Heer,
En dacht er niet aan, dat ik zelf door mijn schuld
Zijn kroon had gevlochten, zijn beker gevuld.

Maar toen mij Gods Geest aan my zelf had ontdekt,
Toen werd in mijn ziel de vreeze gewekt,
Toen voelde ik wat eischen Gods heiligheid deed:
Daar werd al mijn deugd een wegwerpelijk kleed!

Toen vluchtte ik tot Jezus! Hij heeft mij gered;
Hy heeft mij verlost van het vonnis der Wet;
Mijn heil en mijn vrede en mijn leven werd Hy:
Ik boog me, en geloofde, en mijn God sprak my vrij.

O. Heere onze Gerechtigheid.

Ons was ik een vreemdeling voor God en mijn hart.
 Ik kende geen schuld en gevoelde geen smart.
 Ik vroeg niet: „Mijn Heere, doorkleef mij uw Lot?
 „Hoeveel zult gij rechtvaardig verschijnen voor God?”

Ik sprak daar en stem met de Heilige Blaas
 Van 't Lam, met de Zonden der wereld beloon,
 Ik zocht bij de Kruispaal gea. verlege wijke:
 Ik stond schuld. en va. verre, in mij zelf zoo rijke

Ik deed als Jerusalems Dochters weles:
 Ik wende om de pijn van mijn Lyden de Heere,
 In nacht er niet aan, dat ik - zelf door mijn Schuld
 Zij kroon had gevlochten, zijn bekeer gevuld.

Maar toen mij Gods Geest aan mij zelf had ontdekt,
 Toen werd in mijn Ziel de wereld vernecht,
 Toen voelde ik wat eischen Gods Heiligheid deed:
 Daar werd al mijn denge en weg werfeld.

Toen vluchtte ik tot Jezus! Hij heeft mij gered,
 Hij heeft mij verlost van het vinnis der wet,
 Mijn heil en mijn vrede en mijn leven werd hij.
 Ik boog me, en geloofde, en mijn God sprak mij vrij.

Nu ken ik de waarheid, zoo diep als gewis,
Dat Christus - alléén mijn gerechtigheid is;
Nu tart ik den dood, nu verwin ik het graf,
Nu neemt mij geen Satan de zegekroon af!

Nu reis ik getroost onder 't heiligend kruis,
Naar 't erfgoed daar Boven in 't Vaderlijk Huis.
Mijn Jezus geleide mij door de aardsche woestijn:
"Gestorven voor mij: !" zal mijn zwanenlied zijn! -

15 Juni 1880

Ik heb ik de waarheid, zoo diep als gewis,
 Dat Christus - alleen mijn gerechtigheid is;
 Ik heb ik de dood, die verwint ik het graf,
 Ik neem mij geen Salen de Hegeboordaf!

Ik reis ik geboort onder 't heilighen kruis,
 Daar 't eysend naar Boven is! Vaderlijk Heis.
 Mijn Geda geleid mij door de aardse woestijn:
 "Gedaen voor mij:!" dat mijn Zwenheid Zij! -

16 Junij 1880

12 Bijdrage van J. van Pienbroek, Daamslag 6 juli 1876

Die Anmuth.

Ich wohne nur bei einer reinen Seele,
Nur in der Brust, wo stille Zartheit quelt
Und wo ich mich mit hohen Christ vermähle
da ist des Lebens Räthselsgruch¹ erfüllt
die Schönheit strahlt nur aus dem innere Leben
drum will ich ewig schirmend dich umschweben

Aus Körner's, An Auguste!
deine liebende
J. van Pienbroek.

Daamslag 6 Juli 1876

Aantekeningen:

Theodor Körner (1791-1813) dichtte romantisch, dromerig en godsdienstig. Hij was een zoon van een vriend van Schiller en sneuvelde op jeugdige leeftijd.

In het lint van de tekening staat: Vergiss mein nicht

¹ Het niet-bestaande woord *Räthselsgruch* is mogelijke een dichterlijke vrijheid.

Der Kammist.

Ich wofen nur bei einem kleinen Thale,
 Wer in der Welt, wo alle Zeitungen
 Wen so ich mich mit John Christen
 Da ich die Lebens Pflichten ^{müssen} erfüllen
 Die Pflichten stellt nur aus dem inneren
 Lärm will ich mich fassen und ^(haben) ^{empfinden}

Der Kammist, der Kammist. ^{Der Kammist}
 J. v. Diebrock.

Daarweg 6 Juli 1876

13 Bijdrage van Henriette Schaden, Tiel oktober 1876

Der boomen kruinen buigen,
 Ontbladert van hun groen.
 Nu gaat de winter komen
 En alles treuren doen.

Het graan is in de schuren,
 Het geurig hooi in 't droog,
 En de appels op den zolder,
 Op hoopen - o zoo hoog!

Wat hebt gij van den zomer
 vergaand- en opgedaan?
 - Gedachten zonder einde,
 Vervlogen en vergaan.

Wat staat ons nog te wachten
 Dan mist en hagel hier,
 En koude, korte dagen,
 En nachten eindloos schier?

De zwaluw is gaan vluchten,
 De blaadren vielen toen;
 En ik zal heen gaan vliegen,
 Zooals de vogels doen.

	Ter herinnering
Tiel Oct. 1876.	aan Uwe U liefheb.
	Henriette Schaden

Der boomen kninnen buigen,
 Ontbladen van hun groen.
 Nu gaat de winter komen
 En alles seuren doen.

Het graan is in de schuren,
 Het geurig hooi in 't droog,
 En de appels op den tolder,
 Op hoopen — o zoo hoog!

Wat hebt gij van den zomer
 Vergaard en opgedaan?
 — Gedachten zonder einde,
 Verlogen en vergaan.

Wat staat ons nog te wachten
 Dan miss en hael hier,
 En koude, korte dagen,
 En nachten eindloos schier?

De zwalm is gaan vluchten,
 De blaasren vielen toen,
 En ik zal heen gaan vliegen,
 Zoals de vogels doen.

Nel. Oct. 1876.

— Ter herinnering
 aan twee te liefste
 Henriette Schade

14 Bijdrage van Marie Toornenbergen, Zetten 8 juli 1877

Het woord Gods.

Houdt U met volstandig harte
 Biddende aan Uws Heeren woord!
Onder 's werelds smaad en smarte
 Biedt het U een toevluchtsoord
Schuil in Zijn beloftenissen,
 Met een stillen kinderzin,
't Zal uw krank geloof verfrisschen
 't Stort u licht en leven in.

Altijd rijker vloeit het leven
 Uit die levensbron u toe,
Zij wordt nimmer moe te geven
 Wordt gij 't nemen nimmer moe!
Onderzoek met stille bede,
 Dat des Heeren Geest U leidt.
Dan geniet ge in 's Heeren vrede
 't Vorgevoel der Zaligheid.

Herinnering aan

Uwe U hartelijk liefhebbende

Zetten 8 Juli 1877. Marie Toornenbergen.

Het woord Gods.

Houdt u met volstandig harte
 Biddende aan Uws Heeren woord!
 Onder 's werelds smaad en smarte
 Biedt het u een toevluchtswoord
 Schuil in Zijn beloftenissen,
 Het een stillen kinderzinn.
 't Zal uw krank geloof verfrischen
 't Stort u licht en leven in.

Altijd rijker vloeit het leven
 Uit die levensbron u toe,
 Zij wordt nimmer moe te geven
 Wordt gij 't nemen nimmer moe!
 Onderzoek met stille bede,
 Dat des Heeren gast u leidt!
 Dan geniet ge in 's Heeren vrede
 't Voorgevoel der Zaligheid.

Herinnering aan
 Uwe u hartelyk liefhebbende
 Zetten 8 Juli 1844. Marie Toonenberg.

15 Bijdrage van Dirk, Tiel 29 december

Vriendschap.

Laat alles ons op aard begeven
De vriendschap die verlaat ons niet
Zij is het die op 't pad van leven
De aangenaamste bloemen biedt
Bij al des levens wisselingen
Als ramp of tegenspoed ons drukt
Verkwikt ons soms het geurig roosje
Door eene vrienden hand geplukt
Vond men geen vriendschap op deez aarde
Ons leven had dan weinig waarde.

Ter herinnering aan
Uw U liefh: Dirk. ~

Tiel 29 Dec: 18 ~

Vriendſchap.

Laat alles ons op aard begeren
 De vriendſchap die verlaat ons niet
 Zij is het die op 't pad van leven
 De aangenaamſte bloemen biedt
 Bij al des levens wiſſelingen
 Als ramp of tegenſpoed ons drukt
 Verkrikt ons soms het geurig rooſje
 Door eene vrienden hand geplukt
 Zoud men geen vriendſchap op deſe aard
 Ons leven had dan weinig waarde.

Ter herinnering aan
 Uw U. luſt. Dink...

Giel 29 Dec. 79...

16 Bijdrage van Helena van Delft, Zetten 11 februari 1877

Een schip dat nooit vergaat.

Er is een schip dat nooit vergaat
Op klip of bank of rotsen,
Dat nimmer onheil heeft of nood
Hoe ook de golven klotsen.

Een schip dat, hoe de orkaan ook woedt,
Hoe stormen 't mogen weegen
Altijd met even vasten gang
Door 't schuimend nat komt klieven

Dat schip wordt door een kennersoog
Met vaste hand gestuurd,
Dat nimmer nog, hoe 't schreeuwen moog
Ooit moede heeft gestuurd.

Dat oog ziet altyd even trouw
En wakend voor zyn pand,
En brengt 't met onvermoeide zorg
In 't lieve Vaderland.

Dat schip dat wordt Geloof genaamd
En in der masten spits
Waait eene vlag, waarop het woord:
"De Hoop geteekend is.

En schip dat nooit vergaat.

Er is een schip dat nooit vergaat
Op klip of bank of rotsen,
Dat nimmer ontkeel heeft of nood
Hoe ook de golven klossen.

En schip dat, hoe de orkaan ook woedt,
Hoe stormen 't megen wiegen
Altijd met een vasten gang
Doe 't schuimend nat komt klieven

Dat schip wordt door een kunnervoog
Met vaste hand gestuurd,
Dat nimmer nog, hoe 't schreeuwen moog
Coit moede heeft gestuurd.

Dat ooc ziet altijd een houw
En bekend ooc zyn spand,
En brengt 't met onvermoeide zorg
En 't lieve Vaderland.

Dat schip dat wordt Celsof genaamd
En in der masten spits
Waait iene vlag, waarop het woord:
„De Hoop getekend is.

Die wakkere loods, wien 't heil van 't schip
Zoo na aan 't hart ligt, is bekend,
Ja, liefde, liefde, is zijn naam,
Ja, liefde zonder end.

Komt! aan dat schip ons heil betrouwt,
Wy varen mede waar 't ons brengt,
Die stap heeft nooit nog een berouwd
Daarom nog nooit een traan geplengd

En 't Vaderland, wy zullen 't vinden
Wat ook moog zyn ons lot,
Want weet die Loods wiens naam is Liefde
Die goede Loods is God

Uwe U Liefhebbende
Zetten 11 Febr: 1877 *Helena van Delft.*

Die wakker Loods, wien 't heit van 't schip
 Loos na aan 't hart ligt, is bekend,
 Ja, liefde, liefde, is zijn naam,
 Ja, liefde zonder end.

Komt 'aan dat schip ons heit vertrouwt
 Wy vareu mede waar 't ons brongt,
 Die stap heeft nooit nog een berouwd
 Daarom nog nooit een traan geplengd

En 't Vaderland, wy zullen 't vinden
 Wat ook moog zijn ons lot,
 Want weet die Loods wiens naam is Liefde
 Die goede Loods is God

Letter 11 Febr. 1877

Uwe 't liefhebberde
Helena van Delft

17 Bijdrage van Sophië Perk, Zetten 11 februari 1877

Lieve Albertine,

Al wat den mensch gelukkig maakt,
Schenk u een liefdrijk God,
De liefde en vriendschap dezer aard
Verhoogen uw genot.

En hoe en waar g'u ooit bevindt,
In 't onbegrensd heelal,
Denk soms aan haar, die zich met vreugd
Steeds u herinren zal.

Je je steeds liefh.
Sophië Perk.

Zetten 11 Febr. 1877.

Lieve Albertine,

Al wat den mensch gelukkig maakt,
 Schenk u een liefd'ryk God,
 De liefde en vriendschap dezer aard
 Verhoogen uw genot.

En hoe en waar g'u ooit bevindt,
 In 't onbegrensd heelal,
 Denk soms aan haar, die zich met vreugd
 Steeds u herinren zal.

Je je steeds liefk.
 Sophie Perk.

Stellen 11 Febr. 1844

18 Bijdrage van Marie Spruijt, Normaalschool 24 juni 1877

O! heb ze lief.

O heb ze lief, die God u heeft gegeven
 Zoolang u God met hen vereent,
 Het uur zal slaan, het uur zal zeker komen,
 Dat ge aan heur groeve treurt en weent.

En, zorgt, dat steeds het hart er warm blyft gloeien
 En liefde kweekt, en liefde voedt,
 Zoolang daar nog een hart blijft gloeien,
 Dat u zijn liefde voelen doet.

O! heb ze lief, die God u heeft gegeven,
 Zoolang u God met hen vereent,
 Het uur zal slaan, het uur zal zeker komen,
 Dat ge aan heur groeve treurt en weent.

En zet een wacht gedurig voor uw lippen,
 Zoo licht ontglipt een bitter woord
 Bij God, gy hadt geen kwaad bedoelen,
 Maar 't heeft uw naaste 't hart doorboord.

O! heb ze lief.

O heb ze lief, die God u heeft gegeven
 Zoolang u God met hem vereent,
 Het uir zal slaan, het uir zal zeker komen,
 Dat ge aan heur groeve keurt en weent.

En, zorgt, dat steeds het hart er warm ^{glorieu} blijft,
 En liefde twiecht, en liefde voedt,
 Zoolang daar nog een hart blijft gloeien,
 Dat u zijn liefde voelen doet.

O! heb ze lief, die God u heeft gegeven,
 Zoolang u God met hem vereent,
 Het uir zal slaan, het uir zal zeker komen,
 Dat ge aan heur groeve keurt en weent.

En zet een wacht-gedurig voor uw lippen,
 Zoo licht ontglijpt een bitter woord
 Bij God, gy hadt geen kwaad bevelen,
 Maar 't heeft uir naeste 't hart doordren.

O! heb ze lief, die God u heeft gegeven,
 Zoolang u God met hen vereent,
 Het uur zal slaan, het uur zal zeker komen,
 Dat ge aan heur groeve treurt en weent.

Dan 't weenend oog in 't kerkhofgras gebogen
 Van tranen nat, knielt gij ter nêr
 Bij 't somber graf de rustplaats uwer dooden
 Maar ach! gy ziet hen nimmer meer.

Gij smeekt, gij bidt, sla d'oogen op mij neer
 Die aan uwe groeve treurt en weent,
 Vergeef mij toch, al wat ik heb misdreven
 By God, het was niet kwaad gemeend.

Helaas! hij ziet noch hoort! hij zal niet koomen
 Opdat gij hun wêr welkom heet,
 De mond, die vaak u kuste, kan niet spreken
 't Is al vergeven, wat gij deedt.

O! hebt u lief, die God u heeft gegeven
 Zoolang u God niet hem verlaat,
 Het uir zal slaan, het uir zal reken^{hem},
 Dat ge aan heer groen treurt en weent.

Dan 't weemend vog in 't kerkhofgeus gelogend
 Van kranen nat, knielt gy ter nêr
 Bij 't somber graf de rustplaats uwer dooden
 Maar uch! gy ziet hem nimmer meer.

Gy smeekt, gy biddt, sla d'ogen op mij neer
 Die aan uir groen treurt en weent,
 Vergeef mij toch, al wat ik heb misdoen
 By God, het was niet kwaad gemeend.

Helas! 'hy ziet noch hoort! 'hy zal niet leuen
 Opdat ge hem wêr welkom heet,
 De mond, die vaak u kuste, kan niet spreken
 'Is al vergeven, wat gy deedt.

Ja, sedert lang heeft hy u reede vergeven,
Dan ach, uw scherts en bitter woord,
Deed meenigmaal hem heete tranen schreien,
Maar stil, hij rust, hem niet gestoord.

O! heb ze lief, die God u heeft gegeven,
Zoolang u God met hen vereent,
Het uur zal slaan, het uur zal zeker komen,
Dat ge aan heur groeve treurt en weent.

Als gij deze regelen leest, lieve Albertine,
denk dan aan háár, die zich gaarne noemt

Uwe u hartelijk liefhebbende
Marie Spruijt

Normaalschool 24 Juni 1877. -

Ja, sedert lang heeft hij u reeds vergeven,
 Dan ach, uw scherts en bitter woord,
 Dood menigmaal hem heete tranen schamen,
 Maar stil, hij rust, hem niet gestoord.

O! heb re lief, die God u heeft gegeven,
 Zoolang u God met hem vereent,
 Het uir zal slaan, het uir zal zeker komen,
 Dat ge aan hem groeve treurt en weent.

Als gy deze regels leest, lieve Abertine,
 denk dan aan haar, die zich gaarne
 noemt

Uw u hartelyk liefhebbende
 Marie Spruijt

Normaalschool 24 Juni 1874. —

19 Bijdrage van N.N., 15 juni 1880

1 Corinth 13.

Al sprak ik der mensen en der Englen taal,
En de liefde doorgloeide mij niet,
'k Ware een luidende schel, 'k waar een klinkend metaal
'k Waar een flikkerende ster die verschiet.

En ofschoon ik de gaaf van 't profetisch gezicht
En 't geheim aller kennis bezat
Ja zelfs het geloof, waar 't gebergte voor zwicht,
'k Ware niets zoo'k de liefde niet had.

En al gaf ik mijn goederen den armen te prijs,
En mijn lichaam den brandstapel veil,
Zoo 'k de Liefde niet had, waar 'k verdrossfelld ijs¹
Zonder kracht, zonder ziel zonder heil.

O de liefde is lankmoedig, geduldig en goed,
Niet door afgunst of schoonheid en goed,
Nimmer zoekt zij zich zelve geen wrok dien ze voedt.
Geen boosheid, geen kwaad dat ze denkt.

Haar lach is geen schijn dien de zonde verkoopt:
Maar ze is in de waarheid verblijd!
Niet dat ze niet denkt niet gelooft en niet hoopt.
En hoe draagt ze niet alles altijd.

Aantekening:

¹ verdrossfelld ijs. Mogelijk een verschrijving of een dichterlijke vrijheid en wordt bedoeld *verdrossen* (verdrieten) en de uitroep ai of ei die moest rijmen op *prijs*.

16. Psalm 13.

Ik spreek ik der menschen en der Engelen taal.
In de liefde doorvloede mei niet,
Ik was de lijdende schel, ik was de blubbende
Ik was de flabbende der die verschiet.

In ophoor en de gaaf van 't profetisch gezicht
In 't geheim aller hemel's soet.
Da zelfs het geloof, waar 't beproefde doorzwelt,
Ik wreef niet zoop 't de liefde niet had.

In al gaf ik mijn goederen den armen te jeij,
In mijn lichamen den brandstapel veil,
Goo ik de liefde niet had, waar 't verdorven is
Zonder kracht, zonder niet zonder heil.

O de liefde is lankzodig, geduldig en goed,
Het door afgunst of schandich in goed,
Enimmer doch zij zich zelve geen wroch die ze
geen boosheid, geen kwaad dat zo denkt. voch.

Dass past is geen schijn die de zonde vult,
Dass ze is in de waarden overleid?
Niet dat ze niet denkt niet geloof en niet
In hoe draagt ze niet alles altijd. loph.

Neen! *de Liefde* vergaadt in der eeuwigheid niet!
Waar de gaaf des gezichts zal vergaan,
En de talen verdwijnen als 't golfje op den vliet.
En te niet wordt de kennis gedaan.

Zoo dan blijven (mijn Jezus behoudt Gij ze mij!)
Deze hemelsche en eeuwige drie,
Het Geloof en de Hoop en *de Liefde* mij by
Doch *de Liefde* de meeste van die! –

ten Kate

15 Juni 1880.

Aantekening:

Jan Jacob Lodewijk ten Kate (1819-1889), predikant en dichter. Hij viel al op zeventien-jarige leeftijd op door zijn technische vaardigheid.

Heen! de Liefde vergaet in der ^{duist!} eeuwigheid
 Maar de daaf des gerichts zal vergaan,
 In de salen opdragen als 't golfje op den oel.
 In te niet wordt de kennis gedaen.

Zoo dan blijven in de zeker behoeden gij zo zeij
 Deze hemelsche en eeuwige drie,
 Het Geloo en de Hoop en de Liefde mij
 Doet de Liefde de meeste van die!

ten Ma

15 Juni 1880.

In Linbo.

20 Bijdrage van N.N.

die Liebe.

die Liebe gleicht dem April:
Bald Trost, bald fröhliche Stralen,
Bald Blüten in Bergen und Thalen,
Bald stürmisch, und bald still,
Bald heimliches Ringen und dehnen,
Bald Wolken, Regen und Thränen -
Im unsichre¹ Schwanken und Sehnen
Wer weiss, was werden will!

Emanuel Geibel.

Aantekeningen:

De dichter Emanuel Geibel (1815-1884) was met zijn gladde, nobele, ingoede en harmonische klare lyriek na 1852 het middelpunt van de Münchense dichterskring rondom koning Maximiliaan.

¹ Er staat: unsichne of unsichen.

15te Juni 1800:

In Linba.

In Linba glingt dem Geist:
 Lecht Trost, bald flüchtige Sterben,
 Lecht helben in Japan und Fokan,
 Lecht für mich und bald still,
 Lecht freundlich Ringen und Dapen,
 Lecht Molkem, Rügen und Gießen.
 In wiegen Jesu den Ran aus Japan
 Man weiß, was es werden will.

Emanuel Geibel.

21 Bijdrage van Betsy, Zetten 30 september 1877

Vergeet - my - Niet.

Het liefste bloempje myner keuze
Dat welig groeit langs beek en vliet;
Der *Vriendschap* en der *Liefde* leuze
Dat is : het zacht *Vergeet-my-niet!*
Laat steeds dit zinryk bloempje u leeren
Daar zy een zachten troost u biedt;
In zorg en smart blyft God regeeren
Zyn Vaderzorg *Vergeet-U-Niet!*

In *hartelyke Liefde*
Je liefhebbende:
Betsy

Setten 30 September
1877.

Vergeet- my- Niet.

Het liefste bloempje myner keuse
 Dat welig groeit langs beek en veld;
 Der Vriendschap en der Liefde keuse
 Dat is: het zacht Vergeet- my- niet!
 Laat steeds dit zinnryk bloempje u leeren
 Daar zy een zachten troost u biedt;
 In zorg en smart blijft God regeren
 Zyn Vaderszorg Vergeet- N- Niet!

In hartelyke Liefde
 Je liefhebbende:
Betsy

Leiden 30 September
 1844.

22 Bijdrage van J.J. Weyland, Normaalschool 19 december 1877

Bede.

Laat mij in 't licht van uw genade wand'len
 Leer me in den geest van uwe liefde handlen
 Gelijk een nieuw en ander schepsel, Heer!
 Dat ik door een gansch nieuwe levenswijze,
 Den Schepper mijnes nieuwen levens prijze,
 En enkel leve tot uw roem en eer!

O Jezus! Morgenzone van mijn leven!
 Laat mij uw glans niet vruchteloos omgeven,
 Wees mij ten licht, als ik in 't duister sta;
 Blijf mij met gloed en heil en vreugde omstralen,
 Tot ik in 't eind mijn avond zal zien dalen,
 En dan blijmoedig naar mijn rustplaats ga.

Dat Hij die het licht der wereld is, ook het licht van een leven moge zijn, waaraan gij u verwarmt en
 verkwikt; dat gij in Hem alles vinden moogt, wat u gelukkig en zalig maken kan, dat gij moogt
 opwassen in Zijne kennis en genade, wenscht u van harte toe, Uwe u steeds

liefh: J.J. Weyland

Normaalschool

19 Dec: 1877.

Bede.

Laat mij in 't licht van uw genade
 Leven in den geest van een ^{handelen} liefde
 Gelyk een nieuw en ander ^{handelen} schepsel
 Dat ik door een gansch nieuw ^{Heer!} leven
 Den Schepper mijner ^{levenswijze} nieuwe levens
 En enkel leve tot uw roem en eer! ^{preze}

O Jezus! Morgenroos van mijn ^{leven!}
 Laat mij uw glans niet ^{ongereen} verachteloo
 Wees mij ten licht, als ik in 't ^{sta} duister
 Blijf mij niet gloed en heil en vreugde
 Tot ik in 't eind mijner avond ^{omstralen} zal zien
 En dan ^{dalen} blymoedig naar mijn ^{plaats ga.} rust.

Dat Hij die het licht der wereld
 is, ook het licht van uw leven moge
 zijn, waaraan gij u verwachten ver-
 knicht, dat gij in Hem alles vinden
 moogt, wat u gelukkig en zalig maken
 kan, dat gij moogt open arfen in zijne
 genade en genade, verrijkt u van harte
 toe. Uwre u steeds
 Lijft: J. J. Heyland.

Noorman school
 19 Dec. 1877.

23 Bijdrage van Annette Broekhuijsen

Geloof en Hoop.

Geloof en hoop zijn zusters,
Zij wand'len hand aan hand,
Zij blikken in den Hemel
Haar eigen vaderland.

En wat zij daar aanschouwen,
In 't bloeiend Paradijs,
Dat fluistren z'u in d'ooren,
Op lieflijke Englenwijs.

Geloof en Hoop

Geloof en hoop zijn zusters,
zy wand'len hand aan hand,
Lij blikken in den Hemel
Haar eigen vaderland.

En wat zy daar aanschouwen,
In 't bloeiend Paradijs,
Dat fluistren ze in d'oren,
Op lieflijke Englenwijs.

Zij lisplen : “Kom ga mede!”
En gij vergeet uw kruis;
En onder haar geleide
Bereikt gij 't Vaderhuis.

Daar wiss'len van namen,
Want brachten ze u bij God,
Dan heet *Geloof: Aanschouwen*
Dan wordt de *Hoop: Genot*.

Lieve Albertien als gij uw album
doorbladert denk dan ook nog is
aan je zóó *hartelijk liefhebb. Annette*

Aantekening:

Aan de ondertekening *Annette* is met potlood toegevoegd: *Broekhuijsen*.

Hij lespleen: "Kom ga mede!"
 En vergeet uw kruis;
 En onder haar geleide
Bereikt gij Vaderhuis.

Daar wiss'len van namen,
 Wand brachten ze u bij God,
 Dan heet Geloof: zanschouwen
 Dan wordt de Hoop: Genot.

Lieve Albertien als gij ^{uw} album
 doorbladert denk dan ook nog is
 aan je zoo hartelyk liefste Annette
 Brachtigen

24 Bijdrage van Nathalie Buning

Levenslust.

Levenslust is 't ware leven,
 Is het liefelijkste goed,
 Dat de lachende aard kan geven,
 Van haar weelde en overvloed.
 't Is geen trek der dwaze zinnen,
 't Jonge leven te beminnen:
 Levenslust is vroolijk strijden,
 Hopend en geduldig lijden -
 Is een kinderlijk verblijden,
 Dat den Hemel tegenlacht.

Maar om 't leven wel te smaken,
 Dient daar nog een hooger gloed,
 In de vrome borst te blaken:
 Vaste, kalme stervensmoed!
 Wie geen moed heeft om te sterven,
 Zal den moed tot leven derven:
 Steeds gaapt den afgrond aan zijn voet.

Levenslust.

Levenslust is 't ware leven,
 't Is het liefelijks te goed,
 Dat de lachende aard kan geven,
 Van haar weelde en overloed.
 't Is geen trek der dwaze zinnen,
 't Jonge leven te beminnen:
 Levenslust is vrolijk strijden,
 Hopend en geduldig lijdend -
 't Is een kinderlijk verblijden,
 Dat den Hemel tegenlacht.

Maar om 't leve wel te smaken,
 Dient daar nog een hooge gloed,
 In de vrome borst te blaken:
 Vaste, kalme sterfensmoed!
 Wie geen moed heeft om te sterven,
 Zal den moed tot leven derven:
 Steeds gaapt den afgrond aan zijn wet.

Om langs rozen mij te leiden,
Om mijn leger zacht te spreiden,
Als dit minnend hart moet scheiden,
Geef, o God, geef mij die beiden:
Levenslust en stervensmoed.

Uwe U hart. liefh.

Nathalie Buning.

Om langs rozen mij te leiden,
Om mijn leger licht te spreiden,
Als dit minnelijk hart moet scheiden,
Geef, o God, geef mij die beiden:
Levenslust en sterfensmoed.

Uwe u hart. liefh.

Katholie. Buning.

25 Bijdrage van Anne Stephan, Zetten Normaalschool 11 maart 1877

Liefde.

Wat is liefde tot elkander
 Zoo het hart voor God niet gloeit,
 Als een vlierstruik zonder geuren;
 Boom, waaraan geen blaadje groeit,
 Als een Lente zonder zoelheid,
 Zonder toonen, zacht en zoet,
 Die tot eer der grooten Scheppers
 't Voog'leneheir ons hooren doet.
 Als een zee, maar die geen paar'len
 In zijn diepste diepte heeft;
 Als een zomer avondhemel
 Waar geen ster haar schijnsel geeft.
 Als een gloed, slechts schijnbaar koestrend,
 Die ons ras verteren zal;
 Heb dus vrij lief, Albertine
 Maar heb *God* lief, bovenal.

Uwe U liefhebbende
 Anne Stephan.

Zetten. Normaalschool.
 11 Maart 1877.

Liefde.

Wat is liefde tot elkander
 Zoo het hart voor God niet gloeit
 Als een vlierstruik zonder gemên
 Boom, waaraan geen blaadje groeit,
 Als een Lente zonder roelheid,
 Zonder loonen, nacht en roek,
 Die tot eer des grooten Schoppers,
 't Hoogenheir ons hooren doet.
 Als een zee, maar die geen paaiten
 In zijn diepste diepte heeft;
 Als een zomer avondhemel
 Waar geen ster haar schijnseel geeft.
 Als een gloed, slechts schijnbaar
 Die ons ras verteren zal;
 Heb dus vrij lief, Albertine,
 Maar heb God lief, bovenal.

Uwre Uifhetken de
Anne Stephan

Letter. Normaalschool.
 " Maart. 1877.

26 Bijdrage van Marie Snijders, Normaalschool 11 maart 1877

Blikken.

Een blik terug, g'ontroert bij zooveel zegen
Eén blik in 't rond, en dank vervult uw hart,
Eéne blik vooruit, gij waagt dien zonder vreezen,
Want zeker zijt gij aan het Vaderhart,
Eén blik naar binnen en de ootmoed buigt u neer,
Eén blik naar boven

Niet één maar eindloos meer.

Herinnering
aan
Je je hartel. liefh.

Normaalschool
11 Maart 1877.

Marie Snijders.

Blikken.

Een blik terug, g'ontvoert bij zoveel
 Een blik in 't rond, en dank ^{zegen} schijnt
 Een blik vooruit, gij waagt dien ^{en hart}
 Want zeker zijt gij aan het Vader ^{Zonder weeten},
 Een blik naar binnen en de volmoed ^{hart}
 Een blik naar boven...

Niet één maar eindloos meer

Herinnering

Naar
 Je je hartel. liefh.
 Normaal school
 11 Maart 1877.

Maria Smijders.

27 Bijdrage van Johanna Gelderman

Twee Hemelbloemen

De Vredesengel daalde neer,
 En plantte in 't aardrijksdreden
 Twee bloemkens in het land des lichts
 Uit zonnegloed geweven.

En wie die bloemkens in den Hof
 Zijns levens ooit zag bloeien,
 Gevoelde zeker in zijn ziel
 De hemelwellust gloeien.

En wie ze in 't hart ooit met zich droeg
 Die schoone hemellingen,
 Hij hoorde 't allerzoetste lied
 Dat de Engelen ooit zingen.

Twee Hemelbloemen

De Vredesengel daalde neer,
 En plantte in aardrijksdrom
 Twee bloemkens in het land des lichts
 Met zonnegloed geboren.

En wie die bloemkens in der Hof
 Zyns levens oort zag bloeien,
 Gevoelde zeker in zyn ziel
 De hemelwelust gloeien.

En wie ze in 't hart oort met zich drag
 Die schoone hemellingen,
 By hoorde 't allerzachtste lied
 Dat de Engelen oort zingen.

Die bloemkens zijn de beste *Troost*
Waar 's levenslust ooit greefde
De een draagt den teedren "*Vriendschapsnaam*"
De andre bloem heet "*Liefde*."

Lieve Albertine, als gij later
dezen album doorbladert, denk dan
nog eens aan haar, die zich
zoo gaarne uwe u liefh.

Johanna G. noemt.

Aantekening:

De ondertekening *Johanna G.* is aangevuld tot *Johanna Gelderman*.

Die bloemkens zijn de beste troost
 Waar 's levenslust ooit griepde
 De een draagt den verdren, Vriendschapsnaam
 De andere bloem heet, Liefde.

Lieve Albertine, als het gij later
 dezen album doorbladerd, denk dan
 nog eens aan haar, die zich
 zoo gaarne om u lieft.

Johanna Gelkenhout.

28 Bijdrage van Trui Gelderblom, Normaalschool 17 juni 1877

Het Klaverblad.

Daar daalde een duifje van den hemel
 Ter neer op aard!
 Zoo wit als sneeuw, zoo zacht als zijde
 Zoo vlug van vaart.

Het hield in zijn bekje een klaverstengel
 Voorzichtig vast.
 Waaraan een drietel schoone blaadjes
 Te zaam gepast.

Het duifje wierp op aard het steeltje
 Voorzichtig neer,
 En aanstonds vloog 't zijn wiekjes kleppend
 Ten hemel weer.¹

Doch zalig, zalig die die blaadjes
 Hervindt beneen
 Zij zyn: Geloof en Hoop en Liefde
 Te zamen één.

Uwe U liefhebbende
 Trui Gelderblom

Normaalschool 17 Juni 77

Aantekening:

¹ Er staat: naar.

Het Klaverblad.

Daar daalde een duifje van den hemel
 Ter neer op aard!
 Zoo wit als sneeuw, zoo zacht als zijde
 Zoo vlug van vaart.

Het hield in zijn bekje een klaverstengel
 Voorzichtig vast.
 Waaraan een drietal schoone blaadjes
 Te saam gepast.

Het duifje wierp op aard het steeltje
 Voorzichtig neer,
 En aanspoods vloog 't zijn wickjes kleppen
 Ten hemel naar.

Doch salig, salig die die blaadjes
 Hervindt beneen
 Zij syn: Geloof en Hoop en Liefde
 Te samen één.

Uwe U. liefhebbende
 Euri Gelaarblon.

Normaalschool 17 juni 77.

29 Bijdrage van Johanna Verhagen, Setten 24 juni 1877

Herinnering.

Wat zal ik in Uw album schrijven,
 Vroeg ik mijzelf menig keer!
 Tot ik in 't eind heb neergeschreven:
 Wees Gij haar leidsman lieve Heer!
 Uw zegen blijf haar steeds verzellen
 Uw hand bestuur getrouw haar lot,
 Dan mogen jaren henensnellen -
 Geen nood - Gij zijt haar Heer en God,
 En wat haar immer overkome
 In vreugde en smart zelfs in den dood,
 't Zij zij nabij moog zijn of verre,
 Gij zijt haar hulp in allen nood,
 Gij trouwe Vader, blijf haar leiden
 Voer haar heen langs het smalle pad
 Grijp gij haar hand, als zij moog wank'len,
 En voer haar in de Hemelstad!

Ter herinnering aan:
 Uwe U hart. liefh.
 Johanna Verhagen.

Setten 24 Juni 1877.

Herinnering.

Wat zal ik in 't album schrijven,
 Vroeg ik mijzelven menig keer.
 Tot ik in 't eind heb neergeschreven:
 Was Gij haar leidenaar lieve Heer!
 Uw tegen blijf haar steeds vertellen
 Uw hand bestuur getrouwd haar lot,
 Dan mogen jaren heen en vellen.
 Geen nood - Gij zijt haar Heer en God,
 En wat haar immer overkome
 In vreugde en smart zelfs in den dood,
 't Zij Gij nabij moog zijt of verre,
 't Zijt haar hulps in allen nood,
 't Zijt trouwe vader, blijf haar leiden
 Voer haar heen langs het smalle pad
 Grijs zij haar hant, als zij mogt vallen,
 't Zijt haar in de Hemelstad!

Ter herinnering aan:
 Mene W. hart lief.
 Johanna. Verschagen.

30 Bijdrage van Jeanne Hugenholtz, Normaalschool 24 juni 1877

In den Nacht.

Men vrees niet in den donkren nacht,
Verhaast uw schreden niet!
Eén houdt er over u de wacht,
Die ook in 't duister ziet.

Hij leidt u door den schemer voort;
Uw schaduw teekent Hij;
In ieder windje ruischt Zijn woord:
"Ik ben u steeds nabij!"

Omlaag, omhoog en overal,
In heel de oneindigheid,
Is Hij, die nooit verlaten zal
Wie zich van Hem niet scheidt.

Vooruit door nacht en stormgedruisch!
Den blik omhoog gericht.
De Vader waakt in 't Vaderhuis;
Zijn vensters zijn verlicht.

Uwe U hartelyk liefhebbende
Jeanne, Hugenholtz.

Normaalschool
24 Juni 1877.

In den Nacht.

Nien vrees niet in den donken nacht,
Verhaast uw schreden niet!
Een houdt er over u de wacht,
Die ook in 't duister ziet.

Hij leidt u door den schemer voort;
Uw schaduw teekent Hij;
In ieder windse ruischt Zijn woord:
„Ik ben u steeds nabij!”

Omhoog, omhoog en overal,
En heel de oerendigheid,
O Heu, die nooit verlaten zal
Uw Licht van Hem niet scheidt.

Vooruit door nacht en stormgedruisch!
Den blik omhoog gericht.
De Vader waakt in 't Vaderhuis;
Zijn vensters zijn verlicht.

Wive, U hartelyk liefhebbende
Jenne. W. G. L. G.

Normaalschool
24 Juni 1877.

31 Bijdrage van Geertje van de Wal, Normaalschool 11 november 1877

Gij vraagt mij of ik op dit blad,
Aan u een vers wil schenken;
Opdat gij bij 't zien daarvan,
Aan mij zoudt kunnen denken.

'k Voldoe hierbij aan uw verzoek,
Maar gaarne zou ik weten,
Of gij ook *zonder* verzenboek,
Mij nimmer zult vergeten.

	Ter herinnering
	aan Uwe, U hartelijk liefheb:
	<i>Geertje van de Wal.</i>
Normaalschool	
11 November 1877	

Gij vraagt mij of ik op dit blad,
 Aan u een vers wil schenken,
 Opdat gij bij 't zien daarvan,
 Aan mij zoudt kunnen denken.

Ik voldoe hierbij aan uw verzoek,
 Maar gaarne zou ik weten,
 Of gij ook zonder versenboek,
 Mij nimmer zult vergeten.

Ter herinnering
 aan Uwe. u hartelijk liefhe.
Geertje van de Vel.

Normaalschool
 11 November 1877

32 Bijdrage van Elise Neuman, Normalschool 4 oktober 1877

In volle schoonheid weggerukt

In volle schoonheid weggerukt!
 Daar zij geen lijksteen, die u drukt,
 Maar 't roosje schudde op 't vroege graf
 Van jaar tot jaar zijn blaadjes af,
 En 't wuiven van 't cypressen-lover,
 Sprei koelte en schaduwen daarover.

En droefheid zal aan gindschen zoom
 Het hoofd vaak buigen naar den stroom,
 En voeden daar haar brekend hart.
 Met al de droomen van haar smart,
 En duchten zich te laten hooren,
 Als zou 't de lieve doode storen.

Laat af! De tranen baten niet!
 De dood bespot uw lang verdriet!
 Smoort dit één klacht van 't week gemoed?
 Of stelt het iemands tranenvloed?
 Gij zelf, die me aanspoort tot vergeten -
 Uw oog is rood, uw wang bekreten.

	Ter Herinnering aan
Normalschool	Je je hart. liefhebbende
4 October 1877	Elise Neuman

In volle schoonheid weggerukt

In volle schoonheid weggerukt!
 Daar zij geen lijksteen, die u drukt
 Haar 't roosje schudde' op 't vroege dia
 Van jaar tot jaar zijn blaadjes oft
 En 't rouwen van 't cypressen - loof,
 Lief kuilt en schaduwde daarover!

In droefheid zal aan windschen soom
 Het hoofd vaak heijlen naar den storm
 En weeten daar haar beken hart.
 Het al de droogten van haar smart
 En duchten zich te laten hooren
 Als zou ik de lieve doode storen.

Laat af! De tranen baten niet!
 De doofte bespot men lang verdriet!
 Innuut dit ien klacht van 't wech
 Of stelt het iemand's harten veld?
 Gij zelf, die me aanspoort tot rege
 Nu vogel is rood, nu wang beketen

Ter Herinnering aan
 Normaalschool Zeis hart. - liefhebber
 14 October 1877 Elise Korman

33 Bijdrage van Cato Baghofner, Hemmen 18 november 1877

Het Gebed

Ja, bidden met needrig, vasthoudend gelooven
 Roept licht en roept troost in de ziele naar booven
 't Vindt meest nog zijn tempel in 't vrouwelijk gemoed
 Een vrouw die niet bidt is een bloem zonder geuren
 't Geeft kracht haar om 't hoofd naar den hemel te beuren
 Hoe fel ook de storm van het leed om haar woedt.

't Giet kracht in haar zwakheid om zwijgend te dragen
 Zachtmoedig te dulden, vertrouwend te vragen
 Het heiligt haar droefheid, het adelt haar schoon
 Den man zij op aarde de scepter verbleven
 De vrouw is de geest des gebeds meer gegeven
 De biddende vrouw draagt op aarde de kroon.
 ter Haar.

Herinnering aan
 je liefh. Cato.

Hemmen
 18 November 1877.

Aantekening:

Aan de ondertiteling Cato is de achternaam Baghofner toegevoegd

Het Gebed.

Ja, bidden met needrig, vasthouden geloven.
 Roept licht en roept hoop in de ziel naar boven.
 't vindt meest nog zijn tempel in 't vrouwelijk gemoed.
 Een vrouw die niet bidt is een bloem zonder geur.
 't Gief kracht haar om 't hoofd naar den hemel te heffen.
 't Gief ook de storm van het leed om haar woed.

't Gief kracht in haar zwakheid om zwijgend te dragen
 Lichtmoedig te dulden, vertrouwen te vragen.
 't Heiligt haar droefheid, het adelt haar schou-
 Der man zij op aarde de scepter verbleven
 De vrouw is de geest des gebeds meer gegeven
 De biddende vrouw draagt op aarde de kroon
 der Haar.

Herinnering aan
 je lieft. Loo.
 Bachner

Herinneren
 18 November 1877.

34 Bijdrage van Sophie Dorenbosch, Hemmen 10 juni 1877

Vaarwel.

Vaarwel! zie daar een enkel woord,
Dat veel in zich besluit,
Het drukt gestaag in 't afscheidsuur
De beste heilwensch uit
De tijd van ons tezamenzijn,
Vervloog steeds even snel.
Maar toch roept U mijn hart nog toe,
Vaarwel! vaar immer wel!

In *trouwe* liefde.
Uwe *Sophie Dorenbosch*.

Hemmen 10 Juni 1877.

Y Vaarwel.

Vaarwel. 'zie daar een enkel woord,
 Dat veel in zich besluit,
 Het drukt gestaag in 't afscheidsmom
 De beste heilwensch mit
 De tijd van ons bezamenzijn,
 Verloeg steeds even snel.
 Maar toch roept 't mijn hart nog toe,
 Vaarwel. 'voor immer mel.'

In trouw liefde.

Mie Sophie Dorenboeck.

Heemmen 20 Junij 1877.

35 Bijdrage van Aleida Wentholt, Zetten 18 november 1877

Daarheen.

Kent gij de wereld des lichts, waar de rozen,
 Eindeloos blozen,
 Leliën bloeien in eeuwige pracht,
 't Land zonder macht?
 Kent gij het land niet van vele gezangen,
 Aller verlangen,
 't Land zonder kwaad, zonder smart en gewezen?
 Ziele, daarheen.

Weet gij het niet wie vooruit is getogen
 Trekt uit den hoogen;
 Kent gij den broeder, die 't pad heeft bereid,
 Die u verbeidt.
 Kent gij Hem niet die de Weg is en 't Leven,
 Wieken wil schenken om opwaarts te zweven?
 Groot is zijn liefde, teeder Zijn stem
 Ziele naar Hem.

Uwe U hart: liefh:

Zetten 18 Nov: 1877.

Aleida Wentholt.

Daarheen.

Kent gij de wereld des lichts, waar de
 rozen,
 Lindeloos blozen,
 Lelien bloeien in eenwige pracht,
 't Land zonder mocht?
 Kent gij het land niet van vele gezongen,
 Aller verlangen,
 't Land zonder kwaad, zonder smart en
 ..geween?
 Liede, daarheen.

Weet gij het niet wie vooruit is getogen
 Trekt uit den hoogen;
 Kent gij den broeder, die 't pad heeft
 bereid,

Die u verbeidt,
 Kent gij Hem niet die de Weg is en
 't Leven,

Spreken wil schenken om opwaarts te
 Levenen?

Groot is zyn liefde, hoer Lijn stem
 Liede naae Hem.

Leden 10 Nov 1877.

Hoe ik hare liefde
 Alida Winkhoff

36 Bijdrage van Jacqueline Bachofner, Hemmen 18 november 1877

Trouw.

Al wankelt de aarde
 Gij wankelt niet, o Heer
Heil! wie op u betrouwen:
 Gij zijt een staf
 Tot over 't graf:
Een vaste rots in 't wilde meer
 Voor hen, die op U bouwen.

Al stormen dan de golven van het meer,
Al dreigen doodsgevaaren,
 Tot U alleen
Roept mijn gewezen:
Gij zijt mijn toeverlaat, o Heer!
 Uw arm zal mij bewaren.

Hemmen 18 Nov. 1877.

In liefde
Uwe Jacqueline Bachofner.

Tranen.

Al wankele de aerde
 Gij wankele niet, o Heer
 Heil! wie op u betrouwen:
 Gij zijt een steen
 Niet over 't graf:
 Een vaste rots in 't wilde meer
 Voor hen, die op u bouwen.

Al stormen dan de golven om het meer,
 Al dreigen doodsgevaaren,
 Dit ik alleen
 Roept mijn gevee:
 Gij zijt mijn overlast, o Heer!
 Wie arm zal mij bewaren.

Remmen 18 Nov. 1895.

In liefde
 Uw Jacqueline Bachop

37 Bijdrage van Seni Talaa

Hier en Dáár.

Hier in 't leven is het strijden
 Van de wieg tot aan het graf
 In beproeving, nood en lyden
 Loopt de draad des levens af.
 Wel hem, wien in leed en zorgen
 't Vast vertrouwen nooit verlaat,
 Hopend op een schooner morgen.
 Dan hem hier de wereld biedt.

Onbestendig, onvolkomen.
 Is toch alles hier op aard.
 Wat ze ons geeft wordt ons ontnomen
 Niets wordt door den tijd gespaard;
 Maar daarboven heerscht er vrede,
 En een altoos wyzen hand,
 Leidt en voert ons vriendlijk mede,
 Naar het beter *Vaderland*

Ginds aan gene zy der graven
 Kent men kommer, angst en pyn;
Dáár zal het dorstend hart zich laven
Dáár zal 't eeuwig jublen zyn
Dáár zal 't oog geen traan ontvlieten
Daar lacht by het eind genieten
 God! Uw liefde ons eeuwig aan.

Ter herinnering aan
 Uwe U liefhebbende
Seni Talaa

Hier en Daar.

Hier in 't leven is het stryden
Van de wieg tot aan het graf
In beproeving, nood en lyden
Loopt de draad des levens af.
Wel hem, wien in leed en zorgen
't Vast vertrouwen nooit verlaat,
Glopend op een schooner morgen.
Dat hem hier de wereld blydt.

Onbestendig, onvolkomen.
Gy toek vallet hier op aard.
Wat se ons geeft wordt ons ontnomen
Niets wordt door den tijd gespaard;
Maar daarboven heerscht de vrede,
Is een altoos myns hand,
Liedt en voert ons vriendlyk mede.
Naar het beter Vaderland

Ginds aan gene zij der graven
Kent men thans, angst en pijn;
Daar zal het dothend hart sich laten
Daar zal 't eenwig jublen zijn
Daar zal 't oog geen traan ontvullen
Daar lacht by het kind geniet.
God! Wie heeft ons eenwig aan.

Ter herinnering aan
Mie W. Kuylenburg
Smithe

38 Bijdrage van Anna Schot

Een kruis met rozen.

Een kruis met rozen
Is't menschen lot
Is't rijke leven
Uw gave, o God!

Niet enkel rozen
Geen kruis alleen
De liefde volgt ze
Getrouw byeen.

Een kruis met rozen
Och vroom en goed,
Och leer het dragen,
Met blijden moed.

Ik weet, de rozen,
Zij vallen af;
Het kruis nu, legt ge
Pas neêr - aan 't graf.

Een kruis met rozen.

Een kruis met rozen
 Is 't menschen lot
 Is 't rijke leven
 Uw gane, o God!

Niet enkel rozen
 Geen kruis alleen
 De liefde voegt ze
 Getrouwd byeen.

Een kruis met rozen
 Oek room en guet,
 Oek leen het dragen,
 Met blijden moed.

Ik meet, de rozen,
 Zij vallen af;
 Het kruis nu, legt ge
 Pas neer - aan 't graf.

En kweet nog dankbaar,
De kleenste knop,
En neem met liefde
Uw lust weer op.

De bloeme lacht u
O! lacht haar toe!
En vloek het kruize
Nooit, levensmoê.

Moog' elke bloeme
Der aard' vergaan,
De vrucht des levens
Die rijpt er aan.

Ter herinnering aan
Uwe u liefh. Anna.

Aantekening:

De ondertekening *Anna* is aangevuld met de achternaam *Schot*.

En kniet nog wankbaar,
 De kleinste knop,
 En neem met liefde
 Uw last weer op.

De bloeme lacht u
 O! lacht haar toe!
 En vloek het kruine
 Sticht, levensmoê.

Moog' elke bloeme
 Der aard' vergaan,
 De vrucht des levens
 Die rijpt er aan.

Ter herinnering aan
 Uw en liefh. Anna.
 J. v. L.

39 Bijdrage van Dina Zweegman, Zetten 4 november 1877

Onze paden

Onze levenspaden lopen
 Grillig door elkander heen,
 Vallen in één richting samen
 En gaan later weer uitéén.

't Is ontmoeting en 't is scheiding
 Welkom is het en Vaarwel. -
 Vele tochtgenooten heden
 Morgen schier niet één gezelschap

Immer rust'loos als de golving
 In den wyden oceaan.
 Is 't gewoel der menschenkind'ren
 Altyd komen en wêer gaan!

Wonderbaar, hoe soms twee dropp'len
 Waar een afstand tusschen was,
 Tot elkander naadren kunnen
 In den breedten waterplas.

Onze paden

Onze levenspaden loopen
 Grutlig door elkander heen,
 Vallen in een' richting samen
 En gaan later weer uiteen.

't Is ontmoeting en 't is scheiding
 Welkom is het en Vaarwel!
 Vele sochtgenooten heden
 Mergen schier niet een' gezelschap

Immer rustloos als de golfing
 In den wyden oceaan.
 't Is 't gevoel der menschen kinderen
 Altyd komen en weer gaan!

Wonderbaar, hoe soms twee droppelen
 Waar een afstand tusschen was,
 Toos elkander naaden kunnen
 In den breeden waterplas.

Wonderbaar hoe soms twee dropp'len
 Voor een tyd lang saamgevloed
Weer gescheiden worden kunnen
 Door een afstand, die steeds groeit

En zoo gaat het met ons menschen,
 Op den tocht hier over d'aard
Maar, één troost aan alle plaatsen
 Worden wy door God bewaard

En die brengt eens onze banen,
 Hoe ze ook liepen en waarheen,
Als wij maar zyn leiding volgen,
 In Zyn Vaderhuis byéén.

Uwe u zóó hartel liefh.
Dina Zweegman

Zetten 4 November 1877.

Wonderbaar hoe soms twee droppelen
 Voor een Syd lang saamgevloeid
 Weer gescheiden worden kunnen
 Over een afstand, die steeds groeit

En zoogaat het met ons menschen,
 Op den socht hier over d'aard
 Maar, een troost aan alle plaatsen
 Worden wy door God bewaard

En die brengt eens onze baren,
 Hoe ze ook liepen en waarheen,
 Als wy maar zyns leiding volgen,
 En Zyn Vaderhuis byeen.

Uwe u zo hartel liefhe
 Dina Zwegman

Leiden 4 November 1877.

40 Bijdrage van Anna Schot, Normaalschool 16 december 1877

God van buiten, God van binnen,
God voor oogen, God in 't hart
God in voorspoed, God in smart
God ten gids van ziel en zinnen
God in licht en duisternis
Of er grooter rijkdom is?

Seles

Eene herinnering
aan je liefh: *Anna Schot*
Normaalschool 16 December 1877

God van buiten, God van binnen,
 God voor ogen, God in 't hart
 God in voorspoed, God in smart
 God ten gids van Lief en Linnen
 God in Licht en duisternis
 Of er grooter rijkdom is?

Leles

Eene herinnering
 aan je liefh: Anna Schot

Normaalschool 16 December 1877

41 Bijdrage van Jacoba de Groot, Normaalschool 25 november 1877

Gij vraagt mij, of ik op dit bald,
 Aan u een vers wil schenken
 Opdat gij bij het zien daarvan
 Aan mij zoudt kunnen denken.

'k Voldoe hierby aan uw verzoek,
 Maar gaarne zou ik weten,
 Of gij ook *zonder* Verzenboek
 Mij nimmer zult vergeten.

Normaalschool	Ter Herinnering aan
25 November 1877.	Uwe U liefhebbende
	Jacob de Groot

Gij vraagt mij, of ik op dit blad,
 Aan u een vers wil schenken
 Opdat gij bij het zien daarvan
 Aan mij zoudt kunnen denken.

Ik voldoe hierby aan uw verzoek,
 Maar gaarne zou ik weten,
 Of gij ook zonder Verkenboek
 Het nimmer zult vergeten.

Normaalschool
 25 November 1877.

Ter Herinnering aan
 Uwe Ulfhebende
 Jacoba de Groot

42 Bijdrage van A.E. Quack, Zetten 25 november 1877

Een lieven kring van trouwe vrienden
 Een hart dat steeds voor u zal slaan,
 Een open oog voor 't goede en schoon
 't Geloof aan 't eeuwig voorbestaan.
 Een bly tehuis vol licht en vrede
 Een liefdrijk hart een vroom gemoed,
 Tevredenheid by vreugd en smarte
 En Levenslust en Stervensmoed!

	Ter herinnering aan
	Uwe U hartelyk liefhebbende
Zetten 25 November	<i>A.E. Quack.</i>
1877	

Wat ik u toewensch.

Een leeren kring van trouwe vrienden,
 Een hart dat steeds voor u zal slaan,
 Een open oog voor 't goede en schoon
 't geloof aan 't eenig voorbestaan,
 Een blij tehuis vol licht en mede
 Een liefdevol hart een vroom gemoed,
 Trouwenheid bij vreugd en smarte
 En Levenslust en Stervensmoed!

Ter herinnering aan

Uw l. hartelyk liefhebber
 A. E. Quack.

Ketten 25 November
 1874

43 Bijdrage van D.G. Veenendaal, Zetten 2 december 1877

Geloof.

't Geloof versterkt en troost: het doet zijn stemme hooren,
Daar rijst naast ieder kruis een steunsel en een staf,
Een ster uit elke wolk, een roos uit ieder doren,
De onsterfelijkheid uit ieder graf!

't Geloof geeft ons, ook dān, als alle wapnen wijken,
't Vertrouwen Gods ten schild, dat nimmer kan bezwijken.
Het maakt ons, wat ons tref, den kinderkens gelijk;
En o, gezegend die den kinderkens gelijken,
Want hunner is Gods Koninkrijk!

O, zij 't Geloof ons steeds een trouwe dorpelwachter,
Een leidsman, met den lach eens Serafs om den mond!
De Heer liet ons 't Geloof als een Apostel achter,
Die tot den laatsten dag den vrede Gods verkondt.

Geloof.

't Geloof versterkt en troost: het doet ^{zijn} stemme hooren,
 Daar rijst naast ieder kint een
 Scherm en een staf,
 En ster mit elke wolk, een roos die
 ieder doren!
 De onsterfelijkheid uit ieder graf!

't Geloof geeft ons, ook dan, als alle
 Vertrouwen Gods ten schild, dat nimmer
 Het maskt ons, wat ons ^{kan} beuilen!
 En o, gezegend die den kinderke ^{keus getuig} getuigen,
 Want nimmer is Gods Koninkrijk!

O, zij 't Geloof ons steeds een bronwe
 Een heidsman, met den loch eens ^{dorpelwachter} Looft
 De Heer liet ons 't Geloof om ^{om den mond} den mond!
 Die tot den laatste dag den ^{achtel} vrede
 Gods verbindt!

O zalig, zalig ons, wanneer op gulden raders
De Heiland komen zal, waar onze hoop op bouwt,
En in ons hart Zijn stem als balsem nederdauwt.
“Komt aan mijn rechterhand, gezegenden mijns Vaders!
“ ’t Geloof was uw behoud!”

Uwe U liefh.

D.G. Veenendaal.

Zetten 2 Dec. 77.

O zalig, zalig ons, wanneer op guldens
 De Heiland komen zal, waar onze
 En in ons hart Lijn stem als balden
 "Komt aan mijn rechterhand, gezegende
 't geloof was in bekend!"

Wie u liefst

D. J. Vennema

Letter 2 Dec. 77

44 Bijdrage van G.C. Krook, Normaalschool 8 december 1877

Maat noch Peil

Hij, die de heem'len heeft gemeten
 En de aarde vastmaakte op haar spil
 Zou Hij,
 de Alwetende,
 niet weten,
 Al wat mijn hart ook 't heimlykst wil?
 Hij,
 die de millioenen zonnen
 Hun baan in de eeuw'ge ruimte gaf,
 Kent Hij,
 oneindig,
 onbegonnen
 Mijn weg niet van de wieg naar 't graf?

Gij spanne tijds van 't menschlijk leven,
 Wat zijt gij bij Zijn Eeuwigheid?
 Gij,
 korte slaap,
 waarvoor wy beven,

Haat noch Leil.

Hij, die de beemden heeft gemeten
 En de aarde vastmaakte op handspil
 Lou Hij, de Stervende, niet weten.

Wat mijn haat ook 't heimlyst wil?

Hij, die de miljoenen Linnen
 Een baan in de eeuwige ruimte gaf,
 Kent Hij, oneindig, onbegonnen

Zijn weg niet van de wieg naar 't graf?

Gij spanne tijds van 't menschelek leven,
 Wat doet gij bij Lijf Ewigheid?
 Gij, korte slaap, waarvoor gij leven,

Bij 't lang ontwaken, dat ons beidt?

Gij,

aardsche lust.

Gy aardsche smarte

Hoe wijkt Gij voor des Hemels heil

Geloof en hoop dan,

angstig harte!

Gods liefde alleen

kent . . *"Maat noch Peil."*

Dat ge dit steeds levendiger moogt

ondervinden, is de wensch van

Uwe U liefhebbende

G.C. Krook.

Normaalschool,

8 Dec. 77.

Gij't lang ontwaken, wat ons heet?
 Gij, aardse lust.
 Gij, aardse smarte.
 Hoe wight gij voor des Hemels heil
 geloof en hoop aan,
 angstig harte!
 god liefde alleen. . . .
 kent. Haat roek Heil

Dat ge dit Pteest luendiger moogt
 onderwinden, is de wensch van.

Uw V. liefhebbende
G. C. Krook.

Dordrecht,
 8 Dec. 77.

45 Bijdrage van Caroline Schot, Normaalschool 9 december 1877

Bloemen

De starren zijn bloemen
 Der Hemelsche gaard:
 De bloemen zijn starren,
 De starren der Aard.
 Zij stralen ons tegen,
 Zij lichten ons voor,
 En fluistren ons zoete
 Mysteries in 't oor.
 Zij deelen ons leven,
 Zij beelden het af,
 Gemengeld, gestrengeld,
 Van 't wiegje 'naar 't graf!
 O schaamrood Verlangen!
 Hoe gluurt ge uit den knop.
 Hoe rein hebt ge, o Trouwe!
 't Viooloogjen op.
 O wenschen en droomen
 Van'Vriendschap en Min!
 Hoe luiden uw klokjens
 Het voorjaarsfeest in!

Bloemen

De starren zijn bloemen
 Der Hemelsche gaard:
 De bloemen zijn starren,
 De starren der aard.
 Zij stralen ons tegen,
 Zij lichten ons voor,
 En fluisteren ons zoete
 Mysteries in 't oor.
 Zij deelen ons leven,
 Zij beelden het af,
 Gemengeld, gestrengeld,
 Van 't wiegje naar 't graf!
 O schaamrood Verlangen!
 Hoe glimt ge uit den knop.
 Hoe rein hebt ge, o Trouwe!
 't Viooloozen op.
 O wenschen en droomen
 Van Vriendschap en Min!
 Hoe luiden uw klokken
 Het voorjaarsfeest in!

Genot-Roos! hoe buigt ge,
 Van dauwdroppels zwaar!
 Juweelen en tranen
 Gelijken elkaâr.
 Gij, Blaadtjens der Vreugde,
 Welriekend fluweel!
 En, doornen der Smarte,
 Hoe groeit ge op één steel!
 Gevoelens des harten,
 Zoo wisslend, zoo teêr,
 Hoe spiegeln de tinten
 Der bloemen er weêr!
 Zij bloeien en gloeien
 En - welken als gij?
 Neen! immer herknappend,
 Onsterflijk zijn zij!
 O Lente der zielen,
 Zoo schoon en zoo vlug,
 Kom steeds met de lente
 Der bloemen terug!

Ter herinnering aan
 uwe liefhebbende Caroline
 Schot.

Normaalschool
 9 Dec:
 1877.

Genot - Roos! 'hoe buigt ge,
 Van dauwdruppels luidar!
 Juweelen en kransen
 Gelijken elkander.
 Gij, Blaadzons der Trengde,
 Welriekend flurvel!
 En, doornen der Smarte,
 Hoe groeit ge op één steel!
 Gevoelens des harten,
 Zoo wisselend, zoo tén,
 Hoe spieglen de tinten
 Der bloemen u weer!
 Zij bloeien en gloeien
 En - welken als gij?
 Neen! immer herknoppend,
 Onsterflijk zijn zij!
 O Lente der zielen,
 Zoo schoon en zoo vlug,
 Kom steeds met de lente
 Der bloemen terug!

Ter herinnering aan
 onze liefhebbende Caroline
 Schot.

Dordrecht
 9 Dec.
 1877.

46 Bijdrage van Suze E. Colder, Zetten 9 december 1877

Afscheid.

“Vaarwel! Vaarwel! “ - dat woord doet pijn,
Als oog en ziel verduisterd zijn.
Maar mag men hopen en gelooven,
Dan ziet men nacht en nevel vliên,
Dan heft men hart en blik naar boven,
En juicht een blij: “Tot Wederzien!”

Zoo zij het u, zoo zij het mij!
Alle aandsche vrienden gaan voorbij
Op d'onweêrhoubren stroom van 't leven.
De beste Vriend verlaat ons niet.
Hij heeft zijn woord en trouw gegeven
En blijft, schoon Aarde en hemel vlied'!

Uwe U liefh:
Suze E. Colder

Zetten 9 Dec: 1877.

Afscheid.

„Vaarwel! Vaarwel!“ dat woord doet pijn,
 Als oog en ziel verduisterd zijn.
 Maar mag men hopen en geloven,
 Dan leet men nacht en nevel vliën,
 Dan heft men hart en blik naar boven,
 En jucht een blij: „Tot Wederzien!“

Do zij het u, zoo zij het mij!
 Alles aan de sche vrieden gaan voorbij
 Op de onwérkhoudren stroom van 't Leven.
 De beste Vriend verlaat ons niet.
 Hij heeft zijn woord en trouw gegeven
 En blijft, schoon larde en hemel vlied!“

Alwe Al liefk.
 Suz. S. Collier
 Zellen 7 Dec. 1877.

47 Bijdrage van Enig. Voulaire, Zetten 16 december

Twee Engelen

Twee Engelen zijn door God op aard gezonden,
 Mijn hart, hebt gij ze beiden reeds verstaan?
 D' één draagt een staf, met leliën omwonden
 En d' andere biedt u frissche rozen.

De liefde - een zee, waar 't rustloos gewemel
 Veel duizend maal zich breekt, verdringt en groeit.
 De andere is blond, van zachtere kleuren gloeient
 't Is vriendschap, als een Zwitsersch, meer, dat hemel
 En aarde, stil weerspiegelt is zijn vloed.

De liefde doch op eens haar bliksemschieten
 De vriendschap blijkt als scheemrend maanlicht neer,
 De liefde wil veroveren en genieten
 De vriendschap offert op, maar braagt niet weer.

Twee Engelen.

Twee Engelen zijn door God op aard gezonden
 Zijn hart, hebt gij re liden reeds verstaand.
 D'een draagt een staf, met leliën omwonden
 En d'andere biedt u frissche rozen.

De liefde een zee, waar 't rust lofs geroemel
 Veel duizend maal zich bukt, verdringt
 De andere is blond, van zachtere kleuren gloeiend
 't Is vriendschap, als een Zwitsersche, mer, dat
 En aarde, stil weerspiegelt is zijn vloed.

De liefde doch op eens haar blikken schiet
 De vriendschap blinkt als scheurend maan
 De liefde wil veroveren en genieten
 De vriendschap offert op, maar vraagt
 niet weer.

Maar, wie beschrijft, de zaligheid, naar waarde
Van 't hart, waar beider ontersstaan gesticht,
Weer lelieglans met rozenglans zich paarde
En toch de lelie voor de roos niet zwicht

Uwe U liefhebbende
Zetten 16 December. Enig.

Aantekening:

De ondertekening *Enig.* is aangevuld met de achternaam *Voulaire.*

Maar, wie beschrijft de zaligheid, naar woorden
Van 't hart, waar beider ontfermde gezichten,
Waar liegglans met rozen glans zich paarde
En soek de telic voor de roos niet zwicht

Zullen 16 December. Uwv. H. liefhebbende
Emy. Valaire

48 Bijdrage van N.N.

Christus Rémunerator. (Een Harptoon):

En wanneer de zoon des menschen komen zal in Zijne Heerlykheid en al zijne heerlijke Engelen met Hem, dan zal Hij zitten op den troon Zijner Heerlijkheid. En voor Hem zullen alle volkeren vergaderd worden; en Hij zal ze van elkander scheiden, gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt. En Hij zal de schapen tot Zijn rechterhand zetten, maar de bokken tot Zijn linkerhand. =

Math. XXV: 31=33.

Van den toren
Luid en schel
Doet het klinglend klokkenspel.
't Plechtig middernacht uur hooren
't Is verstomd!
Maar de nagalm dreunt in de ooren
"Maran-atha, Jezus komt!"

Daar ruischt bij nachten en bij dagen
 Een duizendstemmig hemelschoor,
 Een smachtend fluisteren en vragen
 Den moederschoot der aarde door.
 Het ritselt in de groene blâren,
 Het murmelt in de' ontroerde baren,
 Het zwerft in 't koeltjen op en neer;
 En alle heuvelen en dalen,
 De donders en de nachtegalen,
 Al 't scheepsel roept: "Hoe lang nog Heer.

Zoude Aarde, o Koning! U vergeten,
 Al zijt Ge uit haar gezicht verhoogd?
 Uw voetspoor is niet weggesleten,
 Al is uw zoenbloed opgedroogd!
 Haar heugt het klappen van uw harte,
 Uw liefdetrouw en liefdesmarte,
 Uw worstlen van de krib naar 't kruis.
 Zo is aan uw hemel vast geschakeld:
 Gij hebt in haar getabernakeld,
 Zij wacht U als Uw eewig Huis!

Zóo blijft een woning eenzaam achter.
Verreist de Heer naar verre kust:
Zijn geest, onzichtbre dorpelwachter,
Omzweeft den wandlaar die er rust.

Christus Remunerator. (Con Harpboon).

En wanneer de zonn des menschen komen zal in
 Zijne heerlijkheid en al zijne heerlijkde Engelen
 met Hem, dan zal Hij zittende op den troon Zijn
 heerlijkheid En voorschijn kullen alle volkeren
 verscheiden worden; en Hij zal ze van elkan-
 der scheiden, gelijk de herder de schapen van
 de bokken scheidt. En Hij zal de schapen
 tot Zijn rechtshand zetten, maar de
 bokken tot Zijn linkerhand. c.
Matth. XXV. 31-33.

Van den zoren
 Luud en schel
 Doet het klinglend blokkenspel.
 't Plechtig mi doem achtende hooren...
 't Is aersomd!
 Maar de nagalm dreunt in de ooren
 „Maran-atha, Jesus komt!“

Daar ruist bij nachten en by dagen
 Een duizendstemmig hemelchoor,
 Een smachtend fluisieren en vragen
 Den moederschoot der aarde door.
 Het ritselt in de groene blaren,
 Het murmelt in de' ontsproeten baren,
 Het zwerft in 't hoeltjen op en neer;
 En alle heuvelen en dalen,
 De donders en de nachtegallen,
 Al 't scheppel roept: „Hoe lang nog Heer?“

Loude Aarde, o' Toning! U vergeten,
 Al zijt Gij uit haer gericht verhoofd?
 Uw voetspoor is niet weggesleten,
 Al is uw loenbloed opgedroogd!
 Haar heugt het klappen van uw harte,
 Uw liefdesronde en liefdesmarke,
 Uw warstelen van de krib naar 't kruis.
 Is aan uw hemel vast geschakeld:
 Gij hebt in haer getabernakeld,
 Ly wacht U als Uw eenig Heer!
 En blijft een woning eenzaam achter.
 Verreist de Heer naar verre kust:
 Zijn geest, onzichtbare dorpien achter,
 Omwapt den wandelaar die er rust.

Maar 't onkruid worteld in de scheuren,
 De poort blijft op haar hengsels treuren,
 Tot - eindelijk! - de oude stem haar groet,
 Die 't licht weêr door de vensters schijnen,
 De doornen des vervals verdwijnen,
 En liefde en leven keeren doet!

Wanneer, o gij verouderde Aarde,
 Wier vreemdgeworden kind ik ben!
 Wordt gij op nieuw de Levensgaarde,
 Waar ik mijn Vaderland herken?
 Wanneer zal ik de pelgrimsblikken.
 Aan 't Tweede Paradijs verkwikken,
 Waarvan u 't Eerste een schaduw gaf?
 Godlof! wij zijn niet lang gescheiden! -
 Eén heuvel ligt nog tusschenbeiden:
 De groene heuvel van mijn graf!

Zoo waak, mijn ziel! . . . En waakt, gij Boosen,
 Die onbezorgt in zwijmel zeegt!
 Gij zult verwelken voór uw rozen,
 Verdwijnen éér ge uw beker leegt!
 De proeftijd krimpt - nog moogt ge kiezen!
 Wat wilt gij winnen, wat verliezen,
 Het kort genot? den langen schrik?
 Ziet d'ochtend van Vergelding kriecken!
 Uw Eeuwigheid rust op de wieken.
 Van 't Tegenwoordige Oogenblik!

Waai op, gij sluier van Gods heemlen! . . .
 Ziet, alle dingen zijn gereed:
 Tien duizenden, reisvaardig, weemlen
 In 't nieuw ontvangen gloriekleed!
 Reeds hoor ik de optochtsliedren mengen:
 Reeds houdt de machtigste uit de Aartsenglen
 Nabij den Koning van 't heelal
 De Richtbazuin omhoog geheven,

Maar 't ontruut wereld in de scheuren,
 De poort blijft op haar hengsels kreuren,
 Tot - eindlijk! - de oude sters haar ^{graaf} ~~goud~~,
 Die 't licht weer door de vensters schijnen,
 De doornen des vervals verdwijnen,
 En liefde en leven keeren doet!

Jaanner, o gy verouderde Aarde,
 Hier arend geworden kind ick ben!
 Wordt gy op nieuw de Levensgaurde,
 Traai ik mijn Vaderland herken?
 Jaanner zal ik de pelgrimoblikken.
 Aan 't Tweede Paradijs verkwikken,
 Daarvan u 't Kerste een schaduw gaf?
 Godlof! wij zijn niet lang gescheiden! -
 Ein heuvel ligt nog tusfchenbeiden,
 De groene heuvel van mijn graf!

Zoo waakt, mijn Ziel! ... En waakt, gy ^{Bouwen}
 Die onberogt in Luymel leeft!
 Gy zult verwelken voor uw rozen,
 Verdwijnen eer ge uw beker leeft!
 De praeftyd krint - nog moagt ge kiezen!
 Wat wilt gy winnen, wat verliezen,
 Het kort genot? den langen schrik!
 Liefd' uchtend van vergelding kriecken!
 Uw Eeuwigheid rust op de wicken
 Van 't Tegenwoordige Oogenblik!

Traai op, gy sluier van Gods kanten! ...
 Liefd, alle dingen zijn gereed:
 Tien sluizenden, reisvaardig, weemen
 In 't nieuw-ontvangen gloriekleed!
 Reeds hoort ick de optochtliedren menglen:
 Reeds houdt de machtigste uit de storken
 Na by den Koning van 't heilal
 De Lichtbaxien omhoog gheuen,

op één wenk het teeken geven
's waerelds loop voleinden zal!

Van den toren,
Luid en schel,
Doet het klinglend klokkenspel
Plechtig middernachtsuur hooren
't Is verstomd!
Maar de nagalm dreunt in de ooren:
"Maran-atha" Jezus komt!"

't Zal geschieden!
't Is voorzeîd!
Aarde en hemel zullen vlieden
Voor des Konings heerlykheid!
Wat ontwaken
Op dien dag
Als des aardrijks dieptens kraken
Op den laatsten klepelslag!
Als met los gereten slinger
't Zonnen-uurwerk stil zal staan,
Waar de Koning met zijn vinger
Sterren wegwischt van heur baan!
Als in afgrond en vulkaan
Heilge vlammen zich bereiden,
Om het ingeroeste slijk
Van de waereld af te scheiden,
Tot ze een luister zal verspreiden
Aan gelouterd goud gelijk!
Plotsling staat, ten tweeden male,
's Menschen Zoon
Voor de Aard ten toon:
Valle nu wat ademhale.
Bevend neder voor zijn troon!
Ziet de teeknen zijner wonden!
Ja, Hij is dezelfde wel,
Die gebonden
Voor de zonden,

Aantekening:
Het einde de bijdrage ontbreekt in het album.

Die op 'n wuuk het haken gemen
 En 's waerelds loop volindendal!.....

Jan den toren,
 Leid en schel,
 Daet het klingen end klotkenspel
 't Plechtig middern achtseur hooren.....
 't 's verhoord!

Maar de nagalm dreunt in de ooren:
 "Maran-atha" Jesus komt!"

't Zal geschieden!
 't 's voorkeid!

Aarde en hemel sullen vlieden
 Voor des Konings heerlijkheid!
 Hut ontwaken.

Op dien dag
 Als des aardrykts diepten kraken
 Op den laatsken klopelslag!
 Als met los gereken slinger
 't Zonnen-wurwerk stil zal staen,
 Waar de Koning met zyn vinger
 Sterren wegwischt van hure baan.
 Als in afgronden vulkaan
 Heilge valammen siek bereiden,
 Om het in geraste slijk
 Jan de waereld af te scheiden,
 Tot ke een luister zal verspreiden
 Een geloukerd goud gelijk!....
 Plotsling staat, ten tweeden male,

't Menschen Loon
 Voor de hard ten toon:
 Falle nu wet ademhole.

Bevend neder voor zyn kroon!
 Luit de teeknen zynner wonder!

Ja, Hij is derzelfde wel,
 Die gebonden
 Voor de Zonden,

49 Bijdrage van Bertha Tilanus, Tiel 17 augustus 1880

De Handdruk.

O, tintel' uw hart in den druk van uw hand,
 Ik dank voor een vinger twee, drie!
 Ik walg van een kneepje, koket en pedant,
 Een pink van een man van genie
 En, vrindlief, uw bevende, klevende hand
 Is waarlijk mijn antipathie!

Verstijve de hand, die den hoveling speelt,
 Beleefde, vernedrende hand!
 Verdorre de hand, die verraderlijk streelt,
 'k Voel liever een klauw of een tang.
 Den handdruk, die louter een gunstjen verbeeldt
 Dien wijs ik bepaald van de hand!

Ik weiger uw handje zoo keurig en têer,
 Mij angstig en huivrend gebôon!
 Ik vraag u geen handschoen; ik weiger die eer,
 Al waart gij Jouvin in persoon!
 Uw harige rechte, mijn Bello! zegt meer,
 Dan 't pootje zoo keurig, zoo têer!

De Handdruk.

O, kniel' uw hart in den druk van
 Ik dank voor een vinger juweel, dat
 Ik walg van een kniepe, hoket en pe
 Een pink van een man van geen
 En, vriendlief, uw bevende, klevende hand
 Is waarlijk mijn antipathie!

Verstijve, de hand, die den hoveling speelt,
 Beluifte, vernedrende hand!
 Verdorve, de hand, die verraderlijk scheelt,
 Ik Voel liever een klauw of een tang
 Den handdruk, die louter een ginstoffen vrek
 Dien wjs ik bepaald van de hand!

Ik weiger uw handje zoo heinig en tier,
 Het angstig en knarrend gebou!
 Ik vraag u geen handschoen, ik weiger die,
 Al waart gij Jovian in persoon!
 Uw harige rechte, mijn Bello! zegt mee,
 Dan't pootje zoo heinig, zoo tier

Een hand zonder zenuw of leven of kracht,
 't Is onzin, 't is laster, verraad!
 Een ledige vorm, dien de liefde veracht,
 De vriendschap, de geestdrift versmaadt,
 De hand, die mij treft, die mijn lijden verzacht,
 Die hand zij een druk, zij een daad!

Neen, k'vraag u geen woorden, geen ijdel verhaal,
 Uw hand zij mij tolk van uw hart!
 Uw handdruk, mijn vriend, zij welsprekende taal
 Bij weerzien, en blijdschap en smart! -
 Ja teeder en trouw, of veerkrachtig als staal -
 Uw hand zij de tolk van uw hart!

Uwe U zóó liefh
 Bertha Tilanus

P.A. de Génestet

Tiel 17 Aug. 1880.

Aantekening:

Pieter Augustinus de Genestet (1829-1861). Het gevoels- en gedachtenleven dat in zijn gedichten tot uitdrukking komt, is van een grote eenvoud. Het beantwoordt aan de gevoelens en gedachten van de gemiddelde burger. Zijn gedichten hadden veel invloed op de lezers.

Een hand zonder zenuw of leven of kracht,
 't Is onzin, 't is laster, verrad!
 Een ledige vorm, dien de liefde veracht,
 De vriendschap, de geestdrift versmaadt!
 De hand, die mij treft, die mijn lijden verzaagt,
 Die hand zij een druk, zij een daad!

Geen b'vraag u geen woorden, geen ijdel verhaal
 Uw hand zij my tolk van uw hart!
 Uw handdruk, mijn vriend, zij welsprekende
 Bij weersien, en blijdschap en smart!
 Ja leeder en trouw, oft weerkrachtig als staal
 Uw hand zij de tolk van uw hart!

H. de Groot.

Uwv U zöo liefst
 Bertha Tilanus

Diel 17 Aug. 1880.

50 Bijdrage van Harry I. Ringlever, Rotterdam 19 juli 1881

't Woord des Heeren zy de fakkel,
Die U voorlicht op uw paa'n.
Blijft vertrouwend op haar Schijnsel
Stil geloovig voorwaarts gaan.

Rijp in kennis, was in deugden,
Wordt steeds sterker in 't Geloof,
Laat de Liefde uw Leidsvrouw wezen,
Blijft voor 's werelds lokstem doof.

Hef den blik naar hooger Oorden,
Bij de wis'sling van uw lot,
Die uw deel heeft afgewogen,
Is uw Vader, is uw God.

Heb hem lief met heel uw Harte
't zij bij vreugd of smart bereid

't Hoofd des Heeren zij de fakkel
 Die U voorlicht op uw paas.
 Blijft vertrouwend op haar. Schijn
 't u gelovig voorts waarts gaan.

Rijp in kennis, was in deugd en
 Wordt steeds sterker in 't Geloof.
 Laat de Liefde uw Leidsvrouw wesen,
 Blijft voor 's werelds lokken doof.

Heb den blik naar hooger. Oorden,
 Bij de wijsling van uw lot,
 Die uw deel heeft afgewogen,
 Is uw Vader, is uw God.

Heb hem lief met heel uw Hart
 't zij hij vreugd of smart brengt.

Wie zoo opwast, wie zoo voort gaat
Tot aan 't eind der Levensbaan
Vond in 't Album van Gods kind'ren
Eens zyn Naam geschreven staan.

21 Juli. Uwe U liefhebbende
 Harry I Ringlever.

Rott: 10 Juli 81.

Stond by 't gaperen van den afgrond.
Op de Rots der Eeuwigheid.

Wie zoo opwaart, wie zoo voortgaat
Tot aan 't eind der Levensbaan
Vind in 't Album van Gods Kinderen
Eens zyn Naam geschreeven staan.

21 Juli.

Uw. V. liefhebbende.
Harry & Ringlever.

Roth: 10. Juli 81.

51 Bijdrage van Marie Ringlever, Rotterdam 10 juli 1881

Leven der Vrouw! meest ontplooit gij Uw blâren
 Stil in de schaduw van 't vredig te-Huis:
 Toch zijn er dagen in 't boek Uwer Jaren
 Duurzaam gemerkt met een ster of een kruis
 Moeiten gedragen, en vreugden ontloken,
 Wenschen verijldeld; gebeden verhoord;
 Vriendschap en Liefde; geknoopt en verbroken;
 Glimlach of traan, zoete blik, bitter woon;
 Engel des Troostes, of zelf lijderesse
 Doornen uit rozen, of koren uit kaf,
 Bruidskrans, en weduwkleed: wiert en expresse;
 De eerstling in 't wiegje; de moeder in 't graf -
 Feesten en Vasten van Blijdschap en Smarte,
 Dagen der dagen! Vergeten? U? Neen!
 U grift de Trouw - dat Geheugen van 't harte
 Diep in den zerk van 't gestorven Verlêen,

J.J.L. ten Kate

20 Febr:

Uwe U toegenegene
Marie Ringlever.

10 Juli 1881. Rotterdam.

Aantekening:

Jan Jacob Lodewijk ten Kate (1819-1889), predikant en dichter. Zijn eerste bundel *Gedichten* uit 1836 was vrij zwak en conventioneel maar vertoonde een opvallende technische vaardigheid.

Lieve de Vrouw! meest ontplooit zij Uw bling,
 Stijf in de schaduw van 't vredig te. Huis!
 Doch zijn er dagen in 't boek Uwer Jaren
 Dunszaam gemerkt met een ster of een kruis,
 Moeten gedragen, en weeg den ontbloeten,
 Wenschen vergeldt; geteekend verhoord;
 Vriendschap en Liefde; geknapt, of verbroken,
 Ghinlack of traan, roete blik, bitter roos,
 Engel des Troostes, of zelf lijdereuse
 Doornen uit rozen, of rozen uit kaf,
 Brunsakrans, en medewekend: wint en eyspre,
 De eerstling in 't meegje; de rouwen in 't
 Testen en Wasken van 't Blijdschap en Sonnet,
 Dagen der dagen! Vergeken? U? Neen!
 U gript de Vrouw - dat Gehenken van 't Lark
 Diep in den reek van 't gestorven Verleên!

J. J. L. van G. K.

20 Febr: Uwre W toegenezene
 Marie Ringloer.

10 Juli 1801. Rotterdam.

52 Bijdarage van M.R.A. Tilanus, Tiel 10 september 1881

Hoop
door
Dr. Wap.

Met den bloemkrans in de haren,
Englenlach in 't lieflijk oog,
Zie daar komt zy van omhoog,
Heilbodes uit 's Hemelsboog,
By 't geruisch van Serafssnaren,
Naar dees wereld heengevaren
Die Gods woord aan 't niet onttoog. -
't Aardrijk zucht en smacht haar tegen:
Waar zy heenzweeft, allerwegen,
Drupt het laafnis, dauwt het zegen
Straalt haar blik de wangen droog.

Aan de droeve stervenssponde,
By de diepste boezemwonde,
In den felsten levenskamp,
Onder 's werelds wreedste ramp,
Tot zelfs boven 't stof der graven,
Op het lijkgesteent der braven.

Hoop
door
Dr. Wap.

Met den bloemkrans in de haan,
Englenlach in 't lieflyk oog,
Die daar komt zy van omhoog,
Heilbodes uit 't Hemelsboog,
By 't gemisch van Serafsnaen,
Naar des wereld hengeveren
Die Gods woord aan 't riet ontloos--
't hardryk zucht en smacht haer tegen:
Waar zy heensweeft, allerwegen,
Drupt het laafnis, dauwt het regen
Straalt haer blik de wangen droog.

Aan de droeve sterwensponde,
By de diepste boerenwonde,
In den felsten levenskamp,
Onder 't werelds wreidste ramp,
Tot zelfs boven 't stof der graven,
Op het lyhgesteent der braven.

Toeft zij met haar tooverlamp.
 O Lichtsprank Gods, U brengen wy den dank,
 De hulde toe, den zuivren wederklank
 Van onze ziels- en hartebeden; -
 Blijf gij ons by, als, op onze aardsche baan,
 De voorspoedszon het oog een poos ontgaan
 En in een nacht van neven zich mocht kleeden.

Neen gy zult ons niet begeven,
 Poolstar aan den hemelboog,
 En waar gy ons voor zult zweven,
 Volgen wy met vroolyk oog. -
 Steile bergen, dorre dalen,
 Kronkelwegen, hinderpalen,
 Niets ontroert ons, aan uw hand:
 Haar omklemmen we in het leven,
 Daar ze ons voert naar hooger dreven:
 't Eeuwig - schoone Vaderland.

Uwe U zeer liefhebbende
 M.R.A. Tilanus.

Tiel 10 September 1881.

Aantekening:

Jan J.F. Wap (1806-1886) was een Rotterdammer die aan de Gentse hogeschool Nederlandse taal en letterkunde studeerde. Al jong speelde hij een belangrijke rol in het literaire leven van de zuidelijke Nederlanden.

Toest zij met haar tooralamp.
 O Lichtsprank Gods, U brengen wy dan dank
 De hulde toe, den zuiven wederklank
 Van onze ziels- en hartebeden; -
 Blijf gy ons by, als, op onze aardse baan,
 De voorspoedsson het oog en poos ontgaan
 En in een nacht van neveln zich mocht sleiden.

Nien gy zult ons niet begeven,
 Toelster aan den hemelboog,
 En waar gy ons voor zult zweven,
 Volgen wy met vroelyk oog -
 Steile bergen, donre dalen,
 Kronkelwegen, hinderpalen,
 Niets ontmoet ons, aan uw hand:
 Haar omklemmen we in het leven,
 Daar te ons voert naar hoger deuren:
 't Ewig-schoone Vaderland.

Har U ren liefhebber
 H. D. H. Filant

Diel 10 September 1881.

53 Bijdrage van Bets Ringlever, Rotterdam 24 oktober 1882

Pleit voor mij

O, Gij des droeven zondaars vrind,
 Die wien Gij mint, ten eind toe mint,
 Hierop is al myn hoop gezind,
 Myn Heiland, pleit voor mij.

Wanneer myn moede ziel verkwijnt,
 My de eindpaal onbereikbaar schijnt,
 Myn hoop op uw genâ verdwijnt
 Dan Heiland, pleit voor mij.

Als 'k van uw wegen afgedwaalt,
 My onheil heb op 't hoofd gehaalt,
 Zoodat geen licht van hoop meer straalt,
 Dan Heiland, pleit voor mij.

Pleit voor mij

O, Gij des droeven zondaars vriend,
 Die, wien Gij mint, ten eind toe mint,
 Heerrop is al myn hoop geïnd,
 Myn Heiland, pleit voor mij.

Wanneer myn moede ziel verkwijnt,
 Mij de eindpaal onbereikbaar schijnt,
 Myn hoop op uw genê verdwijnt.
 Dan Heiland, pleit voor mij.

Als 'k van uw wegen afgedwaald,
 Mij ontbeil het op 't hoofd gekeald,
 Loodat geen licht van hoop meer schijnt,
 Dan Heiland, pleit voor mij.

Als Satan door myn zonden stout
My verre van uw voeten houdt
En gy myn jammerstaat aanschouwt
Dan Heiland, pleit voor mij

Wanneer mijn stervensuur genaakt,
Myn ziel ten top van angst geraakt,
Verschyn dan, blinkend en volmaakt
En Heiland, pleit voor mij.

En als het licht van 's Rechters troon
Myn gansche leven stelt ten toon
O, dan Gy Gods en Menschen Zoon
Dan, Heiland, "*Pleit voor mij*".

Uwe U zeer toegenegene
Rott: den 24 Oct 82. Bets Ringlever.

Als Satan door myn zonden stont
 May verre van my voeten houdt
 En gy myn jammerstaat aanschouwt
 Dan Heiland, pleit voor mij

Wanneer mijn stervensuur genaakt,
 Meyn ziel ten top van angst geraakt
 Verschijn dan, blinkend en volmaakt
 En Heiland, pleit voor mij.

En als het licht van 's Reekters oog
 Meyn gansche leven stelt ten toon.
 O, dan Gy Gods en Menschen Loon
 Dan, Heiland, "Pleit voor mij."

Mine U zeer toegewijde

Proth: den 23 Oct 82.

Bets Ringlener.

54 Bijdrage van Jentiene van de Boom-Schuürman, Rotterdam 20 oktober 1882

Sterkte in God,

We hebben Uwe groote reden,
O allerhoogste God verstaan,
op 't woord van Uw gerechtigheden,
Greep ons een bange siddering aan.
Maar o bij 't naderen dier tijden,
Van oordeel toornigheid en lijden,
Spaar Uwer handen werk o Heer,
En zie als voor Uw strafgerichten,
Uw vijanden vertwijf'lend zwichten,
Genadig op Uw volk ter nêer.

Hebt gij dien dag van ver vernomen,
Die aarde en hemel schudden zal,
Als op de wolken af zal komen,
De Heer en Rechter van 't heelal?
Ge hoorde 't, en uw krachten zonken,
En aan een standplaats vastgeklonken,
Zoo was 't U schier of 't al verging
En toch wanneer Hij op zal trekken,
En d'aard met duisternis zal dekken
Zoo wacht u rust geen siddering.

Sticht in God,

We hebben uwe groote reden,
 O allerhoogste God verstaan,
 Op 't woord van uw gerechtigheden,
 Greep ons een bange siddering aan.
 Maar o bij 't naderen dier tijden,
 Van vordel toornigheid en lijden,
 Spaar uwer handen werk o Heer,
 En zie als voor uw strafferichten,
 Uw vijanden vertwijfflend zwichten,
 Genadig op uw volk te neer.

Hebt gij dien dag van rei vernomen,
 Die aarde en hemel schudde en zal,
 Als op de wolken af zal komen,
 O Heer en Rechter van 't heelal?
 Ge hoorde 't, en uw krachten zonken,
 En aan uw standplaats vastgeklonken,
 Zoo was 't u schier of 't al verging
 En toch wanneer zij op zal trekken,
 En d' aamol met duisternis zal dekken,
 Zoo wachte u rust geen siddering.

Wanneer de vijg niet uit zal botten,
 Geen druif meer zwellen zal van wijn,
 D'olijf haar kwekers zal bespotten,
 En alle vruchtboom kaal zal zijn,
 Als nergens 't graanveld meer zal rijpen,
 De Herder te vergeefs zal grijpen
 Naar ooi of rund op veld en stal,
 Zoo geve God dat onder 't lijden
 Uw ziel in Hem zich zal verblijden
 Uw hart in Hem opspringen zal.

God zij uw heil ge zult niet vreezen,
 Hij zij uw heil, zoo wankel niet,
 God zal altoos dezelfde wezen,
 Die nooit zijn volk zijn werk verliet.
 De Heere Heere zij uw sterkte,
 Hij die van ouds zijn wond'ren werkte,
 Doe u aan 's werelds lot en deel,
 Gelijk een hinde vrij ontsnellen,
 En u op 's aardrijks hoogten stellen,
 En geve U 't zalig kinderdeel.

Herinnering aan Uwe, U hartel. liefhebbend
 Jentiene v.d. Boom-Schuürman.

Rotterdam 20 Oct. 1882.

Wanneer de vijg niet uit zal bidden,
 Gees denij meer zwellen zal van mijns,
 D'olijf haar knekers zal bespotten,
 En alle vruchtboom kwal zal zijn,
 Als nergens 't graanveld meer zal rijpen,
 De Herder te vergeefs zal grijpen
 Naar rui of rund op velden stal,
 Zoo geve God dat onder 't lijden,
 Uw ziel in Hem zich zal verblijden,
 Uw hart in Hem opspringen zal.

God zij uw heil ge zult niet vrezen,
 Zij zij uw heil, zoo wankel niet,
 God zal altoos dezelfde wezen,
 Die nooit zijn volk zijn merk verliet.
 De Heere Heere zij uw sterkte,
 Zij die van vuds zijn wonderen werkte,
 Doe u aan 't werelds lot en deel,
 Gelijkt een hinde vrij ontsnellen,
 En u op 't aardrijks hoogten stellen,
 En geve u 't zalig kinderdeel.

Herinnering aan me, u hantel. bijeen
 Gentene v.d. Boon - Schuurman

G. H. H. H. H.
 20 Dec. 1881.

55 Bijdrage van N.N.

Laat mij O, lieve Schrikgodin
Een offer van verzoening biên
Aan U die geestig en met zin
In Flora's hof hebt omgezien
Naar amunitie grof en fijn
Waarmeê des krijgsmans wreed gemoed
Ontlasten moet zijn helsch venijn
En koelen kan zijne wraak zoo zoet. -

't Geschenk door U met milde hand
Toen neergelegd in 't hol der wraak
Heeft voor altoos geloosd den band
Die, Zoo als het gaat in meênge zaak
Zoo ijlings uit het brein ontsproten,
Hem drong, tot staving van zijn woord
Te zoeken, steeds, ja onverdroten
Naar wrake van de zoetste soort. -

Aanvaard O! Schrikgodin
Dit offer zoet van smaak.
Van hem die evenmin
Genoegen heeft in wraak
Als gij om te verschrikken;
Ofschoon gij hadt vergaard
Om mij eens te doen prikken
Veel vruchten van deêz aard. -

Laat mij O. lieve Schrikgodin
 Een offer van verdoening wien
 Aan U die geestig en met zin
 In Flora's hof hebt omgezien
 Naar amunicie grof en fijn
 Waarmee des krijgsman's wreed gemoed
 Ontlasten moet zijn helsch vernij
 En hoelen kan zijne wraak zoo zoet. -

't Geschenk door U met milde hand
 Toen neergelegd in 't hal der wraak
 Heeft voor altoos geloosd den band
 Die, zoo als het gnat in meênge zaak
 door ijlings uit het brein ontproten,
 Hem drong, tot staving van zijn woord
 Te zoeken, steeds, ja onverdroten
 Naar wrake van de zoetste soort. -

Aanvaard O! Schrikgodin
 Dit offer zoet van smaad!
 Van hem die evenmin
 Genoegen heeft in wraak
 als gij om te verschrikken;
 Opchoon gij hadt verzwaard
 Om mij eens te doen prikken
 Keel vruchten van dez aard. -

56 Bijdrage van B. Brouwer, Ede 1 maart 1868

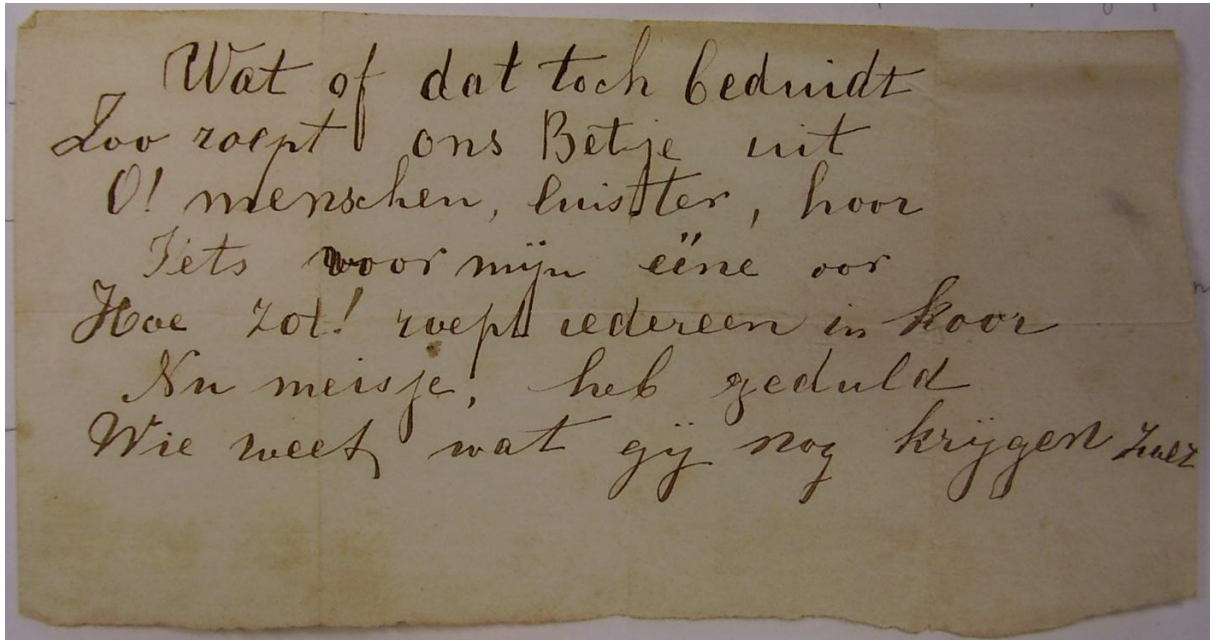
Aantekeningen:
Los inliggende foto.

Op de achterzijde geschreven:
Cadeau van B. Brouwer
Ede 1 Maart 1868

en gedrukt:
Roed 461.
famille du pêcheur
Fischerfamilie
The fisherman's family

57 Bijdrage van N.N.

Wat of dat toch beduidt
 Zoo roept ons Betje uit
 O! menschen, luister, hoor
 iets voor mijn ééne oor
 Hoe zot! roept iedereen in koor
 Nu meisje! heb geduld
 Wie weet wat gij nog krijgen zult

Aantekening:

Los inliggend papier. Enkel, kant 1 beschreven, kant 2 blanco.

58 Bijdrage van N.N.

Begrijpt ge dat?
 Loop heen! maak dat een ander wys niet my !”
 Zoo sprak een oude rups, en lachend op haar wyze
 Stiet ze een nog oudere aan en vroeg: ei, lieve gryze,
 Hebt gy het ook gehoord, het nieuws dat wy ... wy ... wy ...
 Straks poppen zullen zyn, die leven, zonder spyze,
 En later weer, gelyk alle andre vilnders, bly
 De bloemen zullen kussen als een honing by ?
Eer 'k dat gelooven zou ! Dat men het my bewyze.”
 Dat zeg ik met U ! klonk, meêlachend, 't wederwoord
 Hoe zou dat mooglyk zyn ? 't *Ging myn begrip te boven !*”
 Toen sprak een derde, die er ook van had gehoord:
Dus wat ge niet begrypt, wilt gy ook niet gelooven?
 De boom, door duizendtallen onzer kaalgekloven,
schiet weer in blad. Begrypt ge dat ? en
 zy kroop voort.

Aantekening:

Los inliggende papier. Enkel, kant 1 en 2 beschreven.

Begrypt ge dat?

Loop heen! maak dat een ander wyg niet my!"
 Zoo sprak een oude vups, en lachend op haar wyze
 Stiet se een nog oudere aan en vroeg: ei, lieve gruyze,
 Hebt ge het ook gehoord, het niemos.... dat wy... wy...
 Straks papper sullen zy, die leven, zonder spijze,
 En later meer, gelyk alle andere blinders, bly
 De bloemen sullen heuzen als een honingby!
 Eer ik dat gelooven zou ----! Dat men het my bewyze!
 Dat zeg ik met te! klomk, meelachend, 't wederwoord
 Hoe zou dat moogelyk zyn? 't ging myn begrip te boven!
 Toen sprak een derde, die er ook van had gehoord:
 Dus wat ge niet begrypt, wielt ge ook niet gelooven!

De boom, door duizendtallen onzer taalgekleven,
 Schiet weer in blad. Begrypt ge dat? en
 Zy kroop voort.